

NOWY DZIENNIK

Miasto redakcji i administracji: Kraków, ul. Orzechowej 7
 Telefon Nr. 102-79. — Telefon redaktora naczelnego Nr. 136-85
 Konto czekowe PKO w Krakowie 402.632.
 Redakcja naczelna przyjmuje od godz. 12 do 1 w południe

Cena 25 gr.
 egz.

Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji.
 Redakcja nie zwraca. Za inseraty redakcja nie odpowiada.
 Ceny ogłoszeń i prenumeraty widoczne na ostatniej stronie.

Straszliwe morderstwo rabunkowe w Krakowie

Pożyczkę subskrybować można tylko do 5 b. m.

(:) Warszawa. 2. 10. PAT. Termin zamknięcia subskrypcji Pożyczki Narodowej, ustalony pierwotnie na dzień 7 października 1933 r. skraca się do dnia 5 października 1933 r.

Do dnia 7 października 1933 r. subskrypcję przyjmować będą jedynie kasy Urzędów skarbowych od osób, pragnących nabyć obligacje 6 proc. Pożyczki Narodowej za należności od Skarbu Państwa stosownie do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 16 września 1933 r. (Monitor Polski z dnia 20 września 1933 r. nr. 216).

Wpłaty pożyczki w 10 ratach

(:) Warszawa. 2. 10. PAT. Rozporządzenie Ministra skarbu z dnia 2 października 1933 r. o uzupełnieniu par. 5 rozporządzenia Ministra skarbu z dnia 7 września 1933 r. o wypuszczeniu 6 proc. Pożyczki wewnętrznej.

„Na podstawie art. 13 i 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 września 1933

r. o wypuszczeniu pożyczki wewnętrznej (Dz. U. R. P. nr. 67, poz. 503) zarządzam co następuje: 1) par. 5 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 7 września 1933 r. o wypuszczeniu 6 proc. Pożyczki Wewnętrznej (Dz. U. R. P. 67, poz. 507) uzupełnia się ustępy 3 i 4 następującą treścią: Po opłaceniu 1/6 należności tytułem pierwszej raty może być na żądanie subskrybenta pozostała część rozłożona na 10 równych rat miesięcznych, płatnych najpóźniej 5 dnia każdego miesiąca. Subskrybentem korzystającym z niniejszego przepisu nie przysługuje prawo do bonifikaty, o której mowa w ustępie poprzednim, zaś obligacje będą im wydane po uiszczeniu całej należności bez pierwszego kuponu, płatnego 1 lipca 1934 r. Tryb postępowania, związany z rozłożeniem należności na 10 rat ustala Komisarz generalny Pożyczki Narodowej, par. 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. (—) Minister Skarbu Zawadzki.

„Niema kwestji żydowskiej w Austrii” — mówi wicekanclerz Fey

Wiedeń, 2. 10. ŻAT. W związku z antysemitycznym wywiadem austriackiego wicekanclerza, który się ukazał w „Pesti Hirlap”, wicekanclerz Fey ogłosił dementi, oświadczając, że w Austrii niema kwestji żydowskiej, jeżeli natomiast kwestja żydowska wypłynie, wówczas Żydzi będą traktowani jako mniejszość narodowa, korzystająca ze wszystkich praw mniejszościowych. Fey zaznaczył, że w wiedeńskich kołach rządowych niema tendencji do wprowadzenia ogólnego numerus clausus, dodając, że korespondent „Pester Hirlap” źle go zrozumiał i wadliwie streścił tę rozmowę.

Uroczystości w Beauvais

Paryż, 2. 10. PAT. Prasa omawia obszernie wczorajsze uroczystości w Beauvais odsłonięcia pomnika poświęconego pamięci ofiar katastrofy sterowca „R 101” Chociaż rozmowy, jakie prowadzili z sobą szefowie rządów francuskiego i angielskiego, nie posiadały charakteru oficjalnego, nastąpiła — jak pisze „Le Journal” — wymiana poglądów w szczególności w sprawie rozbrojenia. MacDonald i Deladier wyrazili zadowolenie, że solidarność francusko-brytyjska w tak skuteczny sposób zaznaczyła się w Genewie. Reasumując swe wrażenia ambasador W. Brytanji oświadczył: Po między szefami obu rządów nastąpiła bardzo serdeczna i ożywiona wymiana poglądów.

Krwawa bójka polityczna w Dublinie

(Telegram własny „Nowego Dziennika”)

(:) Dublin. 2. 10. (R) Podczas zgromadzenia politycznego, na którym przemawiał także przywódca ruchu faszystowskiego w Irlandji, gen. O'Duffy doszło wczoraj wieczór do krwawej bójki między członkami ugrupowań republikańskich a faszystami. W toku bójki zostało przeszło 60 osób pokaleczonych, w tem wielu ciężko.

handlu. Projekt ten daje ministrowi opieki społecznej możliwość powołania nadzwyczajnej komisji rozjemczej w wypadkach, gdy zatarg między pracodawcami a pracownikami nie zostanie osiągnięty w drodze polubownej. Powołanie nadzwyczajnej komisji będzie mogło nastąpić po ustaleniu przez radę ministrów, że zatarg zbiorowy wymaga interwencji władz państwowych. Orzeczenie komisji rozjemczej będzie ważne skoro uzyska zgodę uczestników zatargu albo też ministra opieki społecznej.

Proces brzeski w Sądzie Najwyższym

(Telefonem od naszego korespondenta)

(:) Warszawa. 2. 10. Sin. Dziś, o godz. 10 rano rozpoczął się w Sądzie Najwyższym proces kasacyjny b. więźniów brzeskich. Obrona zjawiała się w komplecie, natomiast z oskarżonych przybył jedynie b. poseł Mastek w towarzystwie b. posłów Kwapińskiego i Kuryłowicza z PPS.

Sędzia-referent Wisznicki zreferował przebieg procesu i przytoczył motywy wyroku Sądu Ape-

lacyjnego.

Adw. Szurlej dowodzi w swem przemówieniu, że Witos nie należał do komisji porozumiewawczej Centrolewu.

Adw. Berenson omawia specjalne punkty skargi kasacyjnej. Jutro przemawiać będą dalsi obrońcy.

Uchwały rady ministrów

(Telefonem od naszego korespondenta)

(:) Warszawa. 2. 10. Sin. Rada ministrów na ostatnim posiedzeniu uchwaliła projekt rozporządzenia o zasadach sporządzania bilansów rachunkowych i sprawozdań osób prawnych, obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych. Rozporządzenie dotyczy spółek akcyjnych, spółek z ogr. odpowiedzialnością, przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, za wyjątkiem spółek komandytowych, towarzystw ubezpieczeniowych i przedsiębiorstw państwowych, albowiem dla tych istnieją specjalne przepisy bilansowe. Na podsta-

wie tego rozporządzenia wszystkie powyższe przedsiębiorstwa obowiązane są uwidaczniać w bilansach sprawozdawczych wszelkie dane, które niezbędne są do dokładnego przedstawienia stanu i gospodarczego rozwoju przedsiębiorstwa. Dotychczas bowiem bilanse były mało przejrzyste i wgląd w nie był bardzo trudny.

Pozatem rada ministrów na ostatnim posiedzeniu uchwaliła projekt powołania komisji porozumiewawczej dla zatwierdzania zatargów między pracodawcami a pracownikami w przemyśle i

LISTY GENEWSKIE

Hitleryzm aklimatyzuje się

(Od naszego korespondenta genewskiego)

Genewa, 29 września

Pod koniec pierwszego tygodnia obrad genewskich można stwierdzić, że odznaczał on się niezwykle ożywioną działalnością dyplomatyczną, kontrastującą skutecznie ze stosunkowo słabym użytkowaniem publicznej trybuny. Idąc z duchem czasu eliminuje Liga Narodów coraz bardziej „parlamentaryzm“ i szuka nowych form dla uzewnętrznienia międzynarodowej działalności dyplomatycznej. Jej zadaniem jest dziś umożliwienie jakiegoś pokojowego „modus vivendi“ między poszczególnymi coraz bardziej się rozpowszechniającymi i coraz bardziej agresywnymi nacjonalizmami. Szuka więc znowu, jak przed wojną, ale tym razem w rozpaczliwym chaosie, stworzenia równowagi sił, sławetnej „Balance of power“. Delegat Holandji, który złożył Zgromadzeniu projekt rezolucji w sprawie uchodźców z Niemiec, powiedział w swoim przemówieniu słusznie: „Żyjemy w okresie burzenia solidarności międzynarodowej. Jakieś smutne fatum ciąży nad wszystkimi państwami i zmusza je do udziału w tej destruktywnej akcji, jakkolwiek wszyscy zdają sobie jasno sprawę, że droga ta prowadzi do ruiny.“

Zgrzytanie zębów i zaciskanie pięści, które charakteryzowało atmosferę otwarcia XIV. Zgromadzenia, była znamieniem bezsilnego i dlatego chwilowego gniewu. Zaczęły się wzajemne odwiedziny ministrów spraw zagranicznych, potajemne rozmowy w hotelach, targi, propozycje, ustępstwa — i pomału atmosfera nietyle zlagodniała, ile się uspokoiła. Propaganda niemiecka, z jej mistrzem Goebbelsem na czele, nie pracowała daremnie. Nowa dawka hitlerowsko-pacyfistycznej morfiny podana w sosie a la Goebbels podziałała uspokajająco na zespół dyplomatów europejskich. Włosi nie zaspali również sprawy i objęli z powodzeniem rolę pośrednika między młodym i rozhułkanym hitleryzmem, który traktują jako duchowego krewnego faszyzmu, a liberalnymi demokracjami Zachodu. Porozumienie w sprawie rozbrojenia poczyniło dość znaczne postępy w kierunku koncesyj... dozbrowieniowych, jakie zamierza się przyznać Niemcom. P. Neurath nie pojechał do Berlina z pustymi rękami. Powróci naturalnie z dalszemi, znacznie dalej idącymi żądaniami.

Goebbels wygłosił swój panegiryk narodowego socjalizmu przy szczelnie prasy międzynarodową zapelnionej sali. Wszystko było świetnie wyreżyserowane. Była nawet klaka, dzięki której przemówienie jego nagrodzone zostało „burzliwymi oklaskami“. Otoczony murem dziesięciu dobranych szturmowców udzielał następnie w salonach Carlton Parc Hotelu odpowiedzi na różne pytania indywidualne. O teorjach rasowych nie wspomniął ani słowem w swoim przemówieniu, a na odnośzące się do tego zagadnienia pytania dawał odpowiedzi wymijające. Czuł widocznie, że jego własny wygląd fizyczny kontrastował by zbyt jaskrawo w oczach krytycznych przedstawicieli prasy z ideałem typu germańskiego Aryjczyka. Mówił natomiast dużo o cudownym ratunku Niemiec i całego świata przed domunizmem. Ruch polityczny, który zamierza utopić wielką część świata w obłędzie, zniszczyć wszelkie więzy moralne i polityczne narodów, siać panikę wśród narodów zapomocą teroru i podpaleń, by, korzystając z ogólnego chaosu, móc potem łatwo zagarnąć władzę, zasługuje na zniszczenie...“ Te słowa Goebbelsa odnosiły się do komunizmu, ale czy nie można ich wypowiedzieć z taką samą słusnością pod adresem hitleryzmu? W naj-

bardziej cyniczny i zakłamany sposób mówił oczywiście o kwestji żydowskiej w Niemczech. Na postawione mu przez nas pytania odpowiadał w sposób krętacki i techórzliwy. Blade twarze otaczających go szturmowców wyrażały z trudem tłumioną wściekłość z powodu naszych bezceremonjalnych pytań i ostrych uwag. Ale sam p. Goebbels nadrabiał miną, uśmiechał się uprzejmie i starał się usilnie mówić o kwestji żydowskiej w tonie żartobliwym.

Zgromadzenie Ligi Nar. będzie się musiało zająć rozogonem przez hitleryzm zagadnieniem

żydowskim pod kilkoma kątami widzenia. Przedewszystkiem winno z okazji debaty mandatowej w 6-tej Komisji zwrócić się do władzy mandatowej w Palestynie z gorącym apelem o jaknajdalej idące poparcie masowej imigracji i całego dzieła Żydowskiej Siedziby Narodowej. Następnie zająć się będzie musiało w myśl wniosku rządu holenderskiego, zorganizowaniem efektywnej pomocy dla uchodźców z Niemiec, wśród których 80 procent stanowią Żydzi. Wreszcie sprawa — politycznie najpoważniejsza i najcięższa — jedna z Komisji Zgromadzenia (druga albo szósta) będzie musiała przeprowadzić debatę i uchwalić jakąś rezolucję w sprawie restytucji Żydom niemieckim ich równouprawnienia obywatelskiego. Projekt rezolucji delegata Haiti Frangulisa będzie tu mógł posłużyć jako punkt wyjścia.

M. K-y

Godne uwagi wystąpienie delegata hiszpańskiego

Genewa, 2. 10. ZAT. Przedstawiciel Hiszpanji Dadariaga, który jest przewodniczącym komisji 6-tej Ligi Narodów, wygłosił dziś na Zgromadzeniu Ligi Narodów godne uwagi przemówienie.

— Cesarz niemiecki Karol V. — oświadczył mowca — który był równocześnie królem Hiszpanji jako Karol I. zamierzał stworzyć organizację pokoju, opartą tylko na chrześcijaństwie. Plan nie udał się, ponieważ cesarz nie

brał pod uwagę dwóch wielkich religij: islamu i żydostwa.

Ponieważ kwestja żydowska — wywodził dalej mowca — wypłynęła obecnie na porządek dzienny Ligi Narodów, uważam za obowiązek oświadczyć w imieniu Hiszpanji, iż szlachetna rasa żydowska obdarzyła naród hiszpański mężami wielkiej miary w dziedzinie nauki, medycyny i polityki.

Za kulisami rozmów genewskich o rozbrojeniu

Rewelacyjny artykuł Pertinaxa

(:) Paryż, 2. 10. PAT. Dzisiejsze „Echo de Paris“ ogłasza rewelacyjny artykuł Pertinaxa, odsłaniający kulisy rozmów politycznych w Genewie w sprawie rozbrojenia i ujawniający za jaką cenę osiągnąć miano porozumienie.

Według rewelacji Pertinaxa premier Daladier i minister Paul-Boncour za namową angielskiego ministra Simona mieli przyjąć propozycję zmniejszenia efektywów armji francuskiej jeszcze przed upływem okresu próbnego. Rząd francuski miał wyrazić zgodę na 1) zmniejszenie stanu liczebnego armji francuskiej do 200.000 żołnierzy, 2) na zredukowanie okresu służby wojskowej do 6, 7 lub 8 miesięcy i 3) miał przyobiecać wyrzucić presję na państwa Małej Ententy i Polski, aby zaakceptowały podobne redukcje.

Początkowo rząd francuski zamierzał zgodzić się na rozbrojenie dopiero po upływie okresu próbnego. Takie było stanowisko Francji w czasie rozmów paryskich do dnia 15 września, potem jednak na skutek nalegań Anglii Paul-Boncour i Daladier zgodzili się na zmniejszenie efektywów francuskich przed upływem okresu próbnego wzamian za to, że Reichswehra niemiecka zamieniona zostanie w armję o krótkim okresie służ-

by wojskowej oraz, że niemieckie organizacje militarne zostaną połączone z armją regularną.

Decyzję tę premier Daladier i minister Paul-Boncour powzieli na własną rękę.

Zdaniem Pertinaxa, państwa Małej Ententy, podobnie, jak i Polska sprzeciwia się tym żądaniom. Niemcy — pisze dalej Pertinax — pragną za wszelką cenę rozbroić Francję i oddzielić ją od sojuszników. Tę samą metodę uprawiają Włochy, które do chwili obecnej nie doręczyły Małej Entencie tekstu swego memorandum a na konferencję o problemach ekonomicznych Europy centralnej zaprosiły tylko Jugosławję. Tę ofensywę włoską przeciwko państwom sprzymierzonym z Francją ułatwił sam Pau-Boncour. Pod pretekstem, że plan Tardieu organizacji Europy naddunajskiej jest niewykonalny, francuski minister spraw zagranicznych rozesłał przedstawicielom dyplomacji Francji zagranicą instrukcje, które mogłyby także podpisać i węgierski minister spraw zagranicznych Kanya. Biorąc powyższe fakty pod uwagę, Pertinax ostro atakuje francuskiego ministra spraw zagranicznych Paul-Boncoura, określając jego działalność jako politykę zatajania i ignorancji.

Wydaleni dziennikarze przybyli do Berlina

(:) Berlin, 2. 10. PAT. Wydaleni z Rosji sowieckiej dziennikarze niemieccy przybyli dziś rano do Berlina. Jak donosi prasa, w rozmowach korespondenci podkreślili m. in. poprawne zachowanie się władz sowieckich oraz ostrą kontrolę bagażową na granicy polsko-sowieckiej. Rodziny dziennikarzy niemieckich pozostały w Moskwie.

Hindenburg solenizant

(:) Berlin, 2. 10. PAT. Dziś obchodzona była uroczystość 86-ta rocznica urodzin prezydenta Hindenburga. W Berlinie i na prowincji odbyły się

capstrzyki. W pałacu prezydenta złożyli gratulacje przedstawiciele władz i korpusu dyplomacji. Do Neudeck, gdzie przebywa stale prezydent Hindenburg udał się samolotem kanclerz Hitler, aby osobiście złożyć życzenia prezydentowi Hindenburgowi.

2 tygodnie aresztu Za zrywanie plakatów Pożyczki

(:) Katowice, 2. 10. PAT. Dyrekcja policji w Katowicach w postępowaniu karno-administracyjnym skazała dziś Waltera Kubisona, lat 21, na 2 tygodnie aresztu z natychmiastowym osadzeniem za zrywanie plakatów Pożyczki Narodowej.

10 groszy czekolada mrożona PLUTOS { Wystrzegać się
Kostka | Kawowa | Deserowa | Mleczna | Szampańska } **naśladownictw.**

Wielka dyskusja palestyńska w Genewie

W związku z sytuacją Żydów w Niemczech

(:) Genewa, 2. 10. ŻAT. Na dzisiejszym posiedzeniu komisji szóstej zgromadzenia Ligi Narodów rozwinęła się wielka dyskusja w sprawie konieczności wzmożenia żydowskiej imigracji do Palestyny w związku z wypadkami w Niemczech. Wielu mówców wskazywało na pomyślną sytuację gospodarczą w Palestynie oraz na wielkie możliwości imigracyjne, domagając się, aby władza mandatowa popierała imigrację żydowską.

Przedstawiciel Polski przy Lidze Narodów hr. Raczyński wskazał w dłuższym przemówieniu,

ż Palestyna stanowi odpowiedź nie tylko na tysiącletnią tęsknotę narodu żydowskiego, lecz może też zaspokoić praktyczne potrzeby imigracyjne.

W tym samym duchu przemawiali też przedstawiciel Szwecji Lange i minister spraw zagranicznych Czechosłowacji Benesz, delegat rumuński Antomiade, poczem zabrał głos członek delegacji australijskiej rabin Friedmann, który apelował do władzy mandatowej, aby pozostała wierna deklaracji Balfoura i regulując imigrację, wzięła pod uwagę wypadki w Niemczech.

Z kolei zabrał głos przedstawiciel Anglii w komisji szóstej sir Ormsby Gore, który oświadczył, że imigracja żydowska do Palestyny znacznie wzrosła, zaś dopływ kapitału żydowskiego stwarza pomyślną sytuację w Palestynie. Ważnym jest jednak — mówi dalej Ormsby Gore — aby gwałtowny dopływ żydowskiej imigracji nie wywołał zbyt ostrej reakcji. Kwoty imigracyjne ustalone są dwa razy do roku i nie można z góry oznaczać imigracji na przyszłość. Palestyna jest krajem imigracyjnym nie tylko dla uchodźców z Niemiec, lecz również dla Żydów z innych krajów. Mówca wyraża wątpliwość, czy należy do kompetencji komisji szóstej omawianie sprawy żyd. imigracji z Niemiec od chwili, gdy sprawa ta jest

przedmiotem „przyjaznego układu“ między władzą brytyjską a rządem niemieckim w Berlinie.

Palestyna jest małym krajem i nie może być uznana za jedyne rozwiązanie problemu żydowskiego. Jest rzeczą wielkiej wagi nie zakłócać zaznaczającej się poprawy stosunków między Żydami a nie-Żydami w Palestynie.

Wkońcu Ormsby Gore wypowiada się za to, aby sprawę uchodźców omawiano nie w komisji szóstej, lecz w komisji drugiej Ligi Narodów w związku z wnioskiem zgłoszonym przez holenderskiego ministra spraw zagranicznych Graeffa.

Przedstawiciel Francji Beranger zgadza się z wywodami przedmówcy, oświadczając, że nie wszyscy uchodźcy z Niemiec pragną wyemigrować do Palestyny.

Przedstawiciel rządni niemieckiego von Keller wypowiada się za to, aby sprawa uchodźców w całej rozciągłości omówiona została na komisji drugiej. Co się tyczy sprawy Palestyny rząd niemiecki zajmuje się tem w specjalnych rokowaniach. Wkońcu wybrano jako sprawozdawcę omówionych spraw przedstawiciela Szwecji Langego.

Sprawa uchodźców odesłana do komisji

Genewa, 2. 10. (K) Zgromadzenie Ligi Narodów na dzisiejszym posiedzeniu popołudniowym dokonał wyboru trzech niestających członków Rady Ligi Narodów na miejsce ustępującej po upływie normalnej kadencji 3-letniej — Norwegji, Irlandji i Guatemali.

Na nowy okres 3-letni wybrano na miejsce Norwegji — Danję, na miejsce Guatemali — Argentynę i na miejsce Irlandji — Australję.

Następnie bez dyskusji przekazano wniosek rządu holenderskiego w sprawie uciekinierów żydowskich z Niemiec — komisji gospodarczej.

Nominacje w min. skarbu

Warszawa, 2. 10. PAT. Dotychczasowy kierownik biura personalnego Ministerstwa skarbu p. Marjan Węgrzynowski mianowany został dyrektorem departamentu ogólnego Ministerstwa skarbu. Kierownictwo biura personalnego objął major Włodzimierz Zieliński.

Rząd obalony w Sejmie, może odważyć się do Senatu

(:) Warszawa, 2. 10. Sin. Wedle nowego projektu konstytucji rząd, który otrzymał votum nieufności w Sejmie może stanąć jeszcze później przed Senatem i gdyby votum nieufności nie zostało przez Senat zatwierdzone, jest nieważne.

Lotnik sowiecki zbiegł do Łotwy i uległ katastrofie

(:) Ryga, 2. 10. (R) W Semigalji, na terytorjum łotewskim podczas przymusowego lądowania uległ silnemu uszkodzeniu sowiecki samolot pocztowy. Pilot, który został lekko ranny oświadczył, że pragnął zbiec do Łotwy wraz z samolotem, jednakże z powodu braku benzyny nie mógł już do Rygi dolecieć i zmuszony był lądować, przyczem uległ wypadkowi.

Lindbergh w Oslo

Oslo, 2. 10. (R) Pułkownik Lindbergh przybył tu dziś z Tallina i zamieszkał w poselstwie amerykańskim.

DO PALESTYNY

ekspedycję bagaży i towarów skutecznie najtaniej i najszybciej — Biuro spedycyjne

Kraków Mikołajska 4 „SPEDOKOM“ Telefon 146-40

Wyjazd do Palestyny

Warszawa, 2. 10. PAT. Dzisiaj wyjechało z Warszawy via Triest do Palestyny 130 Żydów, celem osiedlenia się tam na stałe.

Postulaty samorządu palestyńskiego

Jerozolima, 2. 10. ŻAT. Odbyła się tu narada z udziałem 16 burmistrzów Palestyny, w tej liczbie żydowskiego burmistrza Tyberjady i wiceburmistrza Tel-Awiwu. Opracowują oni memoriał do władz, w którym domagają się zmiany w ustawie samorządowej, zagrażając w przeciwnym wypadku rezygnacją. Ustawa samorządowa uzyskać ma moc obowiązującą z dniem 6 bm. Waad Hair w Jerozolimie, stanowiący część składową Kneset Israel, zwrócił się do rządu o odroczenie wejścia w życie tej ustawy, domagając się szeregu zmian m. i. przyznania prawa wyborczego licznym rzeszom żydowskich mieszkańców miast, którzy do tej pory nie uzyskali obywatelstwa palestyńskiego.

Znowu uszkodzony dąb...

Essen, 2. 10. PAT. W Krehfeld niewykryci sprawcy uszkodzili t. zw. „dąb Hitlera“. Policja zarządziła, że przez 3 dni nie będą wydawane obiady więźniom politycznym, pochodzącym z Krehfeld.

Jak Hitler uszczęśliwił naród

(:) Berlin, 2. 10. Zona pewnego rusznikarza w Ludwigshafen zastrzeliła ubiegłej nocy swojego męża, dwie córki w wieku 14 i 16 lat, poczem wystrzałem z rewolweru w głowę pozbawiła się życia. Motywem tego stasznego kroku były złe warunki gospodarcze.

Auto wjeżdża w hitlerowców

(:) Królewiec, 2. 10. (R) Kierowane przez podbitego szofera auto wjechało wczoraj w grupę maszerujących hitlerowców, z których 12 odniosło rany, w tem 7 ciężkie.

Heine-Medina w Prusiech

Szczecin, 2. 10. PAT. Z powodu wypadków zachorowania na chorobę Heine-Medina zarządziła pruska regencja w Koszulinie (Kösslín) zamknięcie wszystkich szkół, ogródków, itd. do 22 października br. W czasie od 3 do 24 października zostały zakazane wszystkie większe zebrania i zabawy taneczne. Dzieci i młodzież do lat 18-tu mają zabroniony udział w zabawach i zebraniach publicznych.

Strajk szoferów aprowizacyjnych w Nowym Jorku

(:) Nowy Jork, 2. 10. (R) Szoferzy przedsiębiorstw aprowizacyjnych przystąpili dziś do strajku. Przeszło 10.000 szoferów porzuciło pracę, przez co wstrzymana została rozwózka mleka, pieczywa i innych środków żywności. Strajkujący domagają się wprowadzenia 5-dniowego dnia pracy przy utrzymaniu dotychczasowych zarobków tygodniowych.

Silny wstrząs podziemny w Los Angeles

Los Angeles, 2. 10. PAT. Dziś o godz. 1.30 dało się odczuć silny wstrząs podziemny. Tysiące osób ogarnięte paniką wyległy na ulice miasta. Według dotychczasowych danych strat w ludziach niema. Straty materialne są dość duże.

Labour Party w obronie Austrii

Hastings (Anglja) 2. 10. PAT. Na inauguracyjnym posiedzeniu konferencji Labour Party przywódca Compton zgłosił projekt rezolucji domagający się od rządu angielskiego wydania zarządzeń celem uniemożliwienia obcego najazdu na Austrię oraz użycia całego wpływu rządu dla ocalenia demokracji austriackiej. Compton w przemówieniu atakował ostro faszyzm i komunizm, nazywając je wrogami demokracji.

Krwawa strzelanina w Hawanie

Nowy Jork, 2. 10. W Hawanie doszło dziś do nowych walk ulicznych. Grupa żołnierzy znajdujących się pod wpływem agitatorów komunistycznych usiłowała wtargnąć do hotelu „Nacional“, w którym znajduje się jeszcze pewna ilość oficerów. Doszło do poważnej strzelaniny, w toku której 3 oficerów, 5 żołnierzy i pewien obywatel amerykański zostali zabici, zaś 11 osób odniosło rany.

(:) Warszawa, 2. 10. Sin. Dziś, o północy w cu kierni Kleszcza rozegrał się tajemniczy dramat. 20-letnia tancerka Uberówna zamieszkała przy ul. Brzeskiej popełniła samobójstwo na tle miłosnym.

Tokjo, 2. 10. PAT. Przy poszukiwaniu ofiar pałowca wycieczkowego, który zatonął w pobliżu Kumamoto wyłowiono zwłoki 33 osób 10 tu pasażerów zaginęło bez wieści. Istnieje obawa, że wszyscy oni zatnęli.

Przegląd prasy żydowskiej

DYSCYPLINA NARODOWA

(:) Zdarzył się ostatnio wypadek, świadczący o dużej dojrzałości politycznej i poczuciu dyscypliny narodowej w Palestynie. Po zgonie króla Iraku, Fejzala rozeszły się wieści, że nacjonaliści arabscy usiłują wszelkimi sposobami urządzić wspaniały pogrzeb w Jerozolimie i tam pochować Fejzala. Jak bowiem wiadomo, ojciec jego, Hussein został wśród wielkich demonstracji arabskich pochowany niedawno w Jerozolimie. Jak przyjęła te pogłoski zapowiadające demonstrację nacjonalistów arabskich opinia żydowska? Oto co pisze o tem znany publicysta J. Klinow na łamach „Hajntu“:

Na chwałę prasy żydowskiej w Palestynie należy powiedzieć: Prasa była opanowana i odczuła wielką odpowiedzialność, spoczywającą na niej. W prasie arabskiej w Palestynie roztrąsano w różnych warjantach temat: Jerozolima jako miejsce grobu Fejzala. Było wprost rzeczą naturalną dla prasy żydowskiej, by śledziła tę sprawę, informowała o jej szczegółach i rozwoju, by trzymać opinię w napięciu. Atoli prasa żydowska w Palestynie postanowiła wogóle nie reagować na tę sprawę, nie polemizować, nie odpowiadać na arabskie artykuły, nie wspominać, przemilczeć i w żadnym razie nie dopuścić, by ten temat stał się tematem dnia. I pod tym względem żadne pismo nie było wyjątkiem. Każde milcząc poddało się temu nakazowi i wszystkie w tym szczególe dały przykład prawdziwej narodowej dyscypliny.

OPOZYCJA PRZECIWKO EGZEKUTYWIE

Egzekutywa sjonistyczna wybrana na XVIII. Kongresie nie zdążyła jeszcze rozpocząć pracy, ale opozycja przeciwko tej egzekutywie zarysowuje się dość silnie. Na czoło tej opozycji wwsu-

który mówi o imigracji:

„Wiele lat walczyliśmy, my ogólni sjonisci, przy pomocy innych ugrupowań o zasadę, że z ziemi Funduszu Narodowego i z funduszy narodowych (Keren Hajesod), powinny korzystać wszystkie części narodu bez różnicy klas, a nawet udało się nam uzyskać na poprzednim kongresie uznanie tej zasady w pewnej mierze. A oto nowa egzekutywa, znajdująca się w rękach partii pracy w Palestynie cofa nas wstecz, ogłaszając, że kolonizować będzie wyłącznie „robotników i ludzi pozbawionych środków“.

A tę ostrą krytykę kończy organ ogólnych sjonistów temi słowami:

„Po tem wszystkim oznajmia Egzekutywa że uważa za swój święty obowiązek „pozyskania zaufania i współdziałania w pracy wszystkich ugrupowań i czynników w ruchu sjonistycznym“. To życzenie zostanie spełnione, jeśli czynny Egzekutywy będą bardziej właściwe, niż jej słowa...“

W OBRONIE NOWEJ EGZEKUTYWY

Wybitny przywódca lewicy palestyńskiej Dawid Remes przebywał ostatnio we Wiedniu. W wywiadzie zamieszczonym w organie sjonistycznym „Die Stimme“, Remes wypowiedział swoją opinię o obecnej Egzekutywie:

Jest fałszowaniem faktów, jeśli twierdzi się że nowa Egzekutywa jest egzekutywą lewicową. Ogólny sjonizm reprezentowany jest w nowej Egzekutywie przez pięć osobistości, podczas gdy lewica posiada tylko czterech reprezentantów. A czy nawet większość lewicy w Egzekutywie sjonistycznej oznacza niebezpieczeństwo? Robotnicy w Palestynie dokonują od 25 lat pracy rewolucyjnej, robotnicy palestyńscy są częścią rewolucyjnego ruchu a ich czynią w sensie narodowym rewolucyjną

Do sfer gospodarczych okręgu Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie

(:) Wielki sukces, jaki zaraz w pierwszych dniach odniosła Pożyczka Narodowa w sferach przemysłowo-handlowych okręgu naszej Izby, świadczy, że te sfery w całości przejęły się poczuciem obowiązku subskrybowania Wewnętrznej Pożyczki Narodowej i w przeważającej części już go dopełniły.

Podpisana reprezentacja życia gospodarczego okręgu Izby jest głęboko przekonana, że wśród sfer przez nią zastępowanych nikogo nie brakuje i że wbrew przeszkodom, jakie w niektórych wypadkach mogłyby się pojawić, wszyscy bez wyjątku pożyczkę podpiszą.

Dlatego też zwracamy się obecnie do wszystkich kupców i przemysłowców naszego okręgu, którzy dotąd nie zdążyli subskrypcji dokonać, by obecnie dodatkowo jaknajspieszniej to uczynili.

Wśród kupców i przemysłowców nie może brakować i nie brakuje nikogo, kto by tę sposobność do przysługi Państwu i własnym interesom pominał!

Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie
Krakowska Kongregacja Kupiecka
Związek Przemysłowców
Związek Stow. Kupieckich w Krakowie

* * *

Izba przemysłowo-handlowa w Krakowie subskrybowała na Wewnętrznej Pożyczce Narodowej zł 10.000 zas urzędnicy Izby zł 12.900.

* * *

Spółdzielcy Bank Kredytowy w Krakowie, Stradom 13 komunikuje: W pierwszych dwóch dniach subskrypcji Pożyczki Narodowej zebrał Bank 221 deklaracji na łączną kwotę 64.100. Ze względu na to, że okres subskrypcyjny przypadł

3 duże tabliczki czekolady MLECZNA KAWOWA DESEROWA za zł. 1 tylko z napisem Pischinger

wa się organ ogólnych sjonistów w Palestynie „Hacijoni Haklali“. Organ ten bardzo ostro krytykuje nową egzekutywę, a jej manifest określa jako manifest partii robotniczej w Palestynie, a nie egzekutywy sjonistycznej. Szczególnie silne ataki wywołuje ten ustęp manifestu egzekutywy,

Nasza praca pokrywa się całkowicie z wielkimi narodowymi potrzebami narodu żydowskiego w kierunku społecznego przewarstwienia i normalizacji życia społecznego. Program robotników, ich rewolucyjna praca, ich czyn i działanie od 30 lat — oto sjonizm.

na czas uroczystych świąt żydowskich, uprasza Bank wszystkich swych członków i klientów, którzy dotychczas nie uczynili zadość obowiązkowi, aby wykorzystali najbliższe 2 dni do subskrybowania pożyczki. Bank przyjmuje subskrypcję bez przerwy w godzinach urzędowych od 9 do 13 i od 16 do 18.

* * *

(:) Dyrekcja i pracownicy Krakowskiego Towarzystwa Ubezpieczeń „Florjanka“ S. A. w Krakowie subskrybowali Pożyczkę Narodową łącznie na kwotę zł 40.900.

Narady kierownictwa Światowego Związku Ogólnych Sjonistów

Dnia 15. bm. odbędą się w Krakowie narady kierownictwa światowego Związku Ogólnych Sjonistów (centrali europejskiej). W naradach wezmą udział członkowie Egzekutywy Związku tow. dr I. Schwarzbart, mgr. Salpeter, dr Rufeisen (Czechosłowacja), dr Szmorak (Lwów). Pozatem uczestniczyć będą zastępcy członków Egzekutywy a to dr Oskar Grünbaum (Austria) dr Majer Ebner (Rumunja) i dr Grünstein (Bielsko).

Odezwa prof. Einsteina

Z okazji świąt żydowskich wydał prof. Einstein następującą odezwę zwróconą do całej ludzkości:

„Dążność do czystej wiedzy, fanatyczne umiłowanie sprawiedliwości i dążenie do osobistej wolności, oto motywy tradycji narodu żydowskiego a moją przynależność do tego narodu uważam przeto za dar losu. Ci, którzy walczą obecnie przeciwko ideałom rozsądku i indywidualnej wolności, usiłując zapomocą brutalnej siły wprowadzić bezduszne niewolnictwo państwowe, widzą w nas słusznego przeciwników na śmierć i życie. Dzieje nałożyły na nas ciężką walkę, atoli jak długo pozostaniemy wiernymi głosicielami sprawiedliwości, prawdy i wolności, tak długo będziemy nie tylko istnieć jako najstarszy z żyjących do-

ład narodów, lecz będziemy tworzyć w dalszym ciągu wielkie wartości, które dopomogą do zjednoczenia ludzkości.

Albert Einstein

Zydowski antyhitlerowski Front Młodzieży

przy Komitecie Żyd. Org. Gospodarczych w Krakowie.

Z inicjatywy Ruchu Agudat Hanoar Haiwri „Akiba“ w dniu 1 bm. odbyło się posiedzenie konstytuujące Frontu Młodzieży Żydowskiej. Zebranie otworzył imieniem inicjatorów Mgr. Rosthal, który w krótkich słowach przedstawił sytuację i zadania frontu, poczem towarzysze Józef Schuldenfrei i Juliusz Löffelholz z „Akiby“ przedstawili ogół prac przez nich dokonanych w związku z organizowaniem frontu, oraz pracę do dnia 1 bm. przedsięwziętą w związku z realizacją planu. Przedstawiony przez referentów plan pracy został po krótkiej i rzeczowej dyskusji przyjęty jednogłośnie, jako podstawa dalszej działalności.

Zebranie uznało się władzą naczelną istniejącego „frontu“ i ustaliło swe stałe terminy posiedzeń, oraz regulamin obrad, poczem wyłoniono Sekretarjat wykonawczy złożony z 7 członków. Poza tem na porządku dziennym była kwestja stosunku „frontu“ do Komitetu Związków Gospodarczych i Komitetu Pomocy. Po dyskusji uznano konieczność ścisłej współpracy, przy równoczesnym rozszerzeniu agend, wyrażając nadzieję, że komitety będą spieszy-

Wycofane polskie znaczki pocztowe

(—) Półc znaczków pocztowych, wycofanych w ostatnim czasie z obiegu jest dość znaczna. I tak straciły swą wartość: znaczek na 25 gr. z widokiem Ostrej Bramy, 20 gr. z widokiem żagłowni na morzu, na 1, 2, 3, 10 i 15 gr. z widokiem portu gdańskiego, na 5 gr. z ratuszem w Poznaniu, 10 z widokiem pl. Zamkowego, 15 gr. z widokiem Wawelu, 2 gr. z wizerunkiem króla Sobieskiego, 3 gr. z pl. Zamkowym, 40 gr. z Szopean (niebieskawo), 20 gr. z marszałkiem Piłsudskim, 20 gr. z prez. Mościckim, 10,25 i 40 gr. z gen. Kaczrowskim 20 gr. ze Słowackim, 25 gr. z marsz. Piłsudskim, 25 gr. z gen Bemem, 1, 2 i 3 gr. (lotnicza) z samolotem, 25 gr. z widokiem posągu swiatowida, 45 gr. z żagłowcem na morzu, 30 gr. z pomnikiem Jana Sobieskiego, 1, 2, 3, 5, 10, 15, 20, 30 i 50 gr. z godłem państwa i wreszcie znaczek na 1 zł z podobizną b. prezydenta Wojciechowskiego.

ły z najdalej idącą pomocą w realizacji zamiarów.

Front antyhitlerowski objął ogółem 30 organizacji młodzieży w Krakowie, wśród nich organizacje sjonistyczne, organizacje Agudas Israel, związki kulturalne i kluby sportowe.

Zjednoczony front młodzieży wszystkich grup w żydostwie z pełnym poczuciem swej siły organizacyjnej, przystąpił natychmiast do wzmożonej akcji odwetowej, licząc na bezwzględne poparcie całego społeczeństwa.

PRZEGLĄD GOSPODARCZY,

Szczegóły projektu nowej ordynacji podatkowej

(1) Do wymiaru dodatkowego mogą, według projektu ordynacji podatkowej, być pociągnięte te osoby tak fizyczne, jak i prawne oraz spadki wające, które przy wymiarze podatku zostały opuszczone, albo co do „których wymiar wskutek później ujawnionych okoliczności okaże się za niski“. Władza skarbową może w takich wypadkach pociągnąć do podatku dodatkowo za cały czas ubiegły.

Prawo do skutecznienia wymiaru podatku uloga przedawnieniu po upływie 5-ciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy. Przedawnienie prawa do wymiaru podatku rozciąga się również na dodatki, przypadające na rzecz Związków samorządowych. Wszelkiego rodzaju postanowienia, wydane dla dokonania wymiaru podatku, przy jednoczesnym podaniu ich do wiadomości płatnika, powodują przerwanie przedawnienia prawa do wymiaru podatku. Natomiast przedawnienie prawa wymiaru następuje bezwarunkowo wtedy, jeżeli władza wymiarowa w przeciągu 10 lat od upływu roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy, nie doręczyła płatnikowi nakazu płatniczego.

Wznowienie postępowania wymiarowego w sprawie, zakończonej prawomocnym orzeczeniem wymiarowym, może nastąpić na prośbę płatnika w wypadkach oparcia orzeczenia wymiarowego na sfałszowanych dokumentach, fałszywym świadectwie, przekupstwie lub innym czynie karalnym, stwierdzonym prawomocnym wyrokiem sądowym. Płatnik, pragnący uzyskać wznowienie postępowania wymiarowego, wnosi swą prośbę do władzy, która wydała orzeczenie wymiarowe I instancji, w ciągu 14 dni po dniu, w którym płatnik otrzymał w sposób dający się udowodnić wiadomość o przyczynie uzasadniającej wznowienie, a w każdym razie przed upływem 3 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wymiarowego. O wznowieniu postępowania rozstrzyga ostatecznie ta władza, która w danej sprawie wydała orzeczenie w ostatniej instancji. W związku z wszczęciem wznowienia postępowania wymiarowego, władza skarbową ma obowiązek sprostowania pierwotnego wymiaru i zawiadomienia o tem płatnika.

Komisja odwoławcza obraduje i orzeka w pełnym składzie, jakoteż w sekcjach, złożonych z przewodniczących, którymi są wyznaczeni przez prezesa izby skarbowej urzędnicy izby skarbowej oraz z 6 członków, w ich liczbie 3 z grupy mianowanych. Przewodniczący komisji odwoławczej zwołuje komisję lub poszczególne sekcje, kieruje ich czynnościami i czuwa nad prawidłowym stosowaniem ustaw podatkowych oraz przepisów niniejszej ordynacji. Do referowania spraw w komisji lub w sekcjach i do prowadzenia protokołów posiedzeń mogą być powoływani urzędnicy izby skarbowej. Uchwały w komisji lub w sekcjach zapadają bezwzględną większością głosów, biorących udział w głosowaniu; przewodniczący nie głosuje, lecz jedynie rozstrzyga w razie równości głosów. Jeżeli w głosowaniu nad wysokością pewnej cyfry nie można osiągnąć bezwzględnej większości głosów, wówczas głosy, oddane na cyfrę najniekorzystniejszą dla płatnika, należy doliczać do głosów, które padły na najbliższe korzystniejsze dla płatnika cyfry, tak długo aż osiągnięte się bezwzględną większość. Z obrad i uchwał komisji i sekcji sporządza się protokoły, które podpisuje przewodniczący i przynajmniej 2 członków obecnych na posiedzeniu.

Komisja odwoławcza w pełnym składzie obraduje i orzeka: a) w przedmiocie ustalania norm szacunkowych i orientacyjnych dla podatników; b) w przypadkach, gdy przewodniczący sekcji, uznając że uchwała sekcji narusza przepisy ustaw podatkowych lub rażąco odbiega od danych, zawartych w aktach, przedłoży sprawę do rozstrzygnięcia pełnej komisji odwoławczej; c) w innych sprawach, mających zasadnicze znaczenie dla wymiaru podatków. Normalnym wymiarem zajmują się sekcje wyłonione przez przewodniczącego komisji od-

wolawczej a składające się z 6 członków komisji odwoławczej pod przewodnictwem wyznaczonego specjalnie urzędnika Izby skarbowej. Projekt ordynacji przerzeka cały ciężar pracy na sekcje, które jako ciała mniejsze, są w stanie rozważyć dokładniej rozpatrywane przez nie sprawy. Ustalając jednak kompetencje komisji odwoławczej w pełnym składzie wstawia do projektu przepis, że do jej kompetencji należy ustalanie norm szacunkowych.

Kupiectwo wobec ordynacji podatkowej

(1) W związku z projektem ordynacji podatkowej organizacje kupieckie czynią starania w kierunku oparcia wymiaru podatków na zasadzie pełnej jawności akt wymiarowych w stosunku do płatnika i zapewnienia płatnikom współudziału w postępowaniu wymiarowym zarówno w I-iej jak i II-iej instancji, oraz prawa osobistej obrony na komisjach odwoławczych.

Daszy postulat dotyczy ograniczenia obowiązku informacyjnego ze strony podatników: znacznego ograniczenia uprawnień władzy wymiarowej w swobodnej ocenie stosunków miarodajnych dla wymiaru podatków oraz włożenia na władzę wymiarową obowiązku faktycznego i prawnego uzasadnienia wymiaru.

Redukcje urzędników i upraszczanie urzędowania

(—) Przeprowadzane obecnie w ministerstwach wszelkich urzędach państwowych redukcje urzędników etatowych oraz kontraktowych, mają być zakończone do dnia 1-go kwietnia roku 1934. Chodzi o to, aby w nowym budżecie można już wprowadzić znaczne oszczędności w dziedzinie wydatków personalnych.

Redukcje pracowników w urzędach państwowych mają objąć około 10 proc. zatrudnionych obecnie sił. Jest to więc redukcja dosyć znaczna. Jedną z agencji (Press) podaje do tego komentarz, pochodzący z kół miarodajnych, iż redukcja jest uzasadniana koniecznością naprawy budżetu, ku czemu w danej chwili rząd widzi drogę głównie przez obniżenie wydatków personalnych, gdyż obciążenie nowymi podatkami społeczeństwa jest już niemożliwe. Redukcje personalne w administracji państwowej mają być połączone z uproszczeniem form urzędowania. Ma być więc znacznie ograniczona korespondencja, przesyłanie akt od Annasza do Kajfasza, zmniejszona ilość różnych raportów, ankiet, zestawień i innych druczków, które muszą wypełniać różne urzędy. Równoległe

Od Udręczeń do Zdrowia

poprzez

Togal działa szybko przy:

Bólach reumatycznych | Podagrze | Migrenie, Neuralgii
Bólach i rwanii w stawach | Grypie | i przeziębieniu

Togal uśmierza bóle i przynosi ulgę, nie wywierając żadnego obcego, ujemnego wpływu na serce i żołądek.

Już od przeszło lat 15-tu - z powodzeniem stosuje się przy tych schorzeniach tabletki Togal. Tysiące udręczonych odzyskało swe zdrowie przy pomocy Togalu.

Togal wstrzymuje nagromadzenie się kwasu moczowego i dlatego w zarodku zwalcza te niedomagania.

Spróbujcie i przekonajcie się sami dziś jeszcze i zakupcie natychmiast w najbliższej aptece Togal. Należy jednak zwracać baczną uwagę na nieuszkodzone oryginalne opakowanie. Cena zł. 2.—. Nr. Reg. 1304.

z redukcją sił pracowniczych odbywa się obecnie przenoszenie pewnych urzędników z urzędów do urzędów, dla usprawnienia administracji.

Projekt obniżenia taryfy osobowej na kolejach

(—) W ministerstwie komunikacji trwają prace nad projektem obniżenia taryfy osobowej na kolejach. Dyskutowany obecnie projekt przewiduje, iż na przestrzeniach do 50 km. ma być utrzymana bez zmiany taryfa dotychczasowa. Zniżka taryfy osobowej obowiązywać ma na przestrzeniach od 50 km. wwyż i ma być progresywna. Na przestrzeni od 51 — 200 km. zniżka taryfy wynosić ma 5 — 15 procent, a począwszy od 201 km. 20 procent, przyczem zniżka wzrastałaby procentowo, dochodząc do 24 procent przy przestrzeniach na 600 km. i powyżej. Obliczono, iż zastosowanie projektowanej zniżki taryfy dałoby w zestawieniu z wpływami, jakie osiągnęła kolej za przewóz osób w roku 1932, zniżkę wpływów kolei o 10,5 proc. Stosowany obecnie stosunek opłat w rozmaitych klasach ma być utrzymany. Istniejąca na terenie 3-ch zachodnich dyrekcyj kolejowych klasa IV ma być skasowana. W ruchu półmiejskim projektowane jest utrzymanie obecnej taryfy, która, jak wiadomo, jest o 30 procent niższa od normalnej. Dopłaty za przejazd pociągami pospiesznymi wynosić mają 20 proc. zamiast stosowanej obecnie dopłaty 25-procentowej. Równocześnie z obniżeniem normalnej taryfy osobowej ma być zmniejszona ilość i różnorodność stosowanych obecnie ulg taryfowych. Ulgowe taryfy, dla przejazdów wojskowych, kolejarzy oraz urzędników ulec mają nieznacznej podwyżce. Wojskowi i kolejarze korzystać mają po zmianie taryfy normalnej z 75-procentowej ulgi zamiast stosowanej dotychczas 80 proc. ulgi. Urzędnicy, którzy korzystają dotychczas z ulgi 50-procentowej, otrzymać mają prawo do ulgi wynoszącej 35,3 proc.

Poza temi ulgami istnieje jeszcze cały szereg ulg taryfowych, przyznawanych dla celów humanitarnych, sportowych i turystycznych. Nadmiar tych ulg, różnorodność wymiarów i warunków ich stosowania przeciąża kasy kolejowe, jest źródłem narzekania uzasadnionych, przyczem kontrola stosowania tych ulg jest często niemożliwa. Ministerstwo komunikacji zamierza w kwestji reformy ulg taryfowych zasięgnąć opinii dyrekcyj kolejowych. Jak słychać, projektowane jest m. in. skasowanie ulg przy powrocie kuracjuszy z uzdrowisk krajowych.

Dalsza akcja przeciw kartelom

(1) Represje zastosowane wobec kartelu cementowego, które dały znakomity rezultat gdyż przyczyniły się do obniżenia cen cementu nie zamyka-

ją karty programu walki z zachłannością i szkodliwą dla kraju gospodarką kartelową. Jak się dowiadujemy, spodziewane jest zastosowanie wobec kartelu drożdżowego, który również prowadzi gospodarkę wysoce szkodliwą dla Państwa. W dalszej kolejności była już zapowiedź pewnej zmiany polityki w stosunku do węglarzy.

Dookoła kartelu cementowego

(—) W przemyśle cementowym czynione są przygotowania do obrony w czasie rozprawy, która odbyć się ma jak wiadomo, 16 października br. Dotychczas jednak nie jest wyjaśnione, czy cały przemysł cementowy solidarnie wystąpi z obroną na tej rozprawie Krążą pogłoski, iż niektóre cementownie udziału w obronie nie wezmą.

Jak slybać w sferach rządowych omawiane są projekty nyskania cementu na rok przyszły dla dokonania szeregu robót publicznych. Podobno projekty te zmierzają m. in. w kierunku uskutecznienia spłaty zaległości podatkowych poszczególnych cementowni w naturze.

Rozbicie kartelu gumowego

(—) Bliskie już finalizacji pertraktacje krajowych fabryk obuwia gumowego w przedmiocie utworzenia syndykatu na ostatnich konferencjach, napotykały na cały szereg przeszkód i zostały narazie odroczone, bez wyznaczenia następnego terminu. Jest rzeczą charakterystyczną, iż przerwanie pertraktacji nastąpiło prawie już przed ostatecznymi decyzjami, gdy kontrahenci debatowali już nad poszczególnymi paragrafami zredagowanego przez adwokatów projektu umowy.

Wśród całego szeregu rozbieżności, jakie uniemożliwiały zorganizowanie syndykatu, na największą przeszkodę natrafila sprawa ustalenia siedziby tej instytucji. Mianowicie, łódzkie fabryki domagały się założenia syndykatu w Łodzi, inne natomiast w Warszawie, zaś kompromisowa propozycja wybrania Krakowa nie znalazła poparcia.

Przy tym stanie rzeczy utworzenie syndykatu przynajmniej jeszcze w obecnym sezonie nie wydaje się prawdopodobne, gdyż w najbliższym wypadku sprawy organizacyjne wynagłyby dłuższej pracy, a obecnie transakcje sezonowe na rynku są już bardzo zaawansowane.

W sprawie nowych obciążeń podatkowych

(1) Ministerstwo skarbu nadesłało samorządowi gospodarczemu do zaopiniowania projekty rozporządzeń Prezydenta R. P. o państwowym podatku od uboju oraz o poborze 10 proc. podatku do podatku gruntowego i przemysłowego.

Opiniując powyższe dwa projekty rozporządzeń Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi wyraziła pogląd, iż chwila obecna nie jest odpowiednia dla wprowadzenia nowych obciążeń podatkowych, zarazem jednak z uwagi na wyższą konieczność państwową wypowiedziała się za ich ustawowem zrealizowaniem.

Jednocześnie Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi dała wyraz opinii, iż dodatek do państwowego podatku przemysłowego winien być pobierany również od przedsiębiorstw VI-ej kategorii świadectw przemysłowych, stanowiących znaczną grupę płatników podatku przemysłowego, która powinna być pociągnięta do placenia omawianego podatku na równi z płatnikami wyższych kategorii. W związku z tem, zdaniem Izby nasuwa się możliwość obniżenia projektowanego dodatku do podatku przemysłowego i złagodzenia nowego obciążenia, co stanowi ważny moment zwłaszcza jeżeli chodzi o pobór tego dodatku w czwartym kwartale r. b. t. j. przed obniżeniem stopy podatku do obrotu.

Jak należy obliczać obrót przedsiębiorstwa komisowego?

(1) Według ustawy o podatku przemysłowym, w przedsiębiorstwach komisowych, uważa się za obrót sumę prowizji, komisowego, oraz wszelkich innych wynagrodzeń za wykonane świadczenia i usługi.

W konkretnym wypadku N. T. A. wyjaśnił, że przewidziane w ustawie „wielkie inne wynagrodzenia“ nie mieszczą się ani w pojęciu prowizji ani też komisowego. Skoro przytoczony przepis wymienia zarówno świadczenia jak i usługi komisanta, to wynika z tego, że pracodawca miał na

myśli nie tylko samo wynagrodzenie komisanta, ale także i inne pozycje, obejmujące wynagrodzenie w wykonaniu zlecenia, jeśli wynagrodzenie to obejmuje także zwrot wydatków komisanta, np. za reklamę, to i wydatki te, stanowiące koszty handlowe nie ulegają potrąceniu od obrotu podatkowego.

N. T. A. uznał, że koszty wynajmu magazynu oraz opłat stemplowych również stanowią koszty handlowe przedsiębiorstwa komisowego i niezależnie od przeliczenia ich na klienta, jako pozostające w ścisłym związku z prowadzeniem przedsiębiorstwa komisowego stanowią część składową obrotu takiego przedsiębiorstwa.

Ochrona pracy kobiet i młodocianych

(2) Ministerstwo Opieki Społecznej opracowało w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu projekt rozporządzenia o spisie robót wzbudzonych kobietom i młodocianym.

Spis obejmuje zakaz pracy dla młodocianych i kobiet w przemyśle kopalnianym pod ziemią, w przemyśle mineralnym, w cegielniach, fabrykach fajansu, w przemyśle mechanicznym używającym prądu o wysokim napięciu, w autactwie i przemysłach pokrewnych, używających temperatury powyżej 32 stopni, w przemyśle chemicznym, w

przemysle drzewnym przy ścinaniu i transporcie drzewa, w przemyśle spożywczym w rzeźniach i garbarstwie, w fabrykach materiałów wybuchowych, oraz w restauracjach z wyszynkiem napojów alkoholowych.

Pozatem w spisie robót wzbudzonych dla młodocianych zamieszczono politurowanie drzewa w rzemiośle stolarskim, chemigrafję, wyrób czcionek drukarskich, zakłady desygnacyjne, obsługę chorých i obsługę osobistą.

Tendencją projektu rozporządzenia jest przede wszystkim zakaz pracy dla kobiet młodocianych w tych dziedzinach przemysłu i rzemiosła, które wywołują t. zw. choroby zawodowe.

NADESLANE CZASOPISMA.

ORZECZNICTWO SĄDÓW NAJWYŻSZYCH W SPRAWACH PODATKOWYCH I ADMINISTRACYJNYCH

(—) Ukazał się Nr. 9. znakomitego miesięcznika (rok II.), zawierający najnowsze orzeczenia w następujących sprawach: podatku dochodowego, podatku przemysłowego, podatku od nieruchomości, podatku od lokali, opłat stemplowych, podatków i opłat samorządowych, ubezpieczenia od wypadków, postępowania przed N. T. A. postępowania administracyjnego, samorządu, spraw budowlanych, obywatelstwa, wolnych zawodów itp.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Senatorska 6, (Wydawnictwo „Biblioteki Prawniczej“). Prenumerata roczna zł. 40.

Kuba i doktryna Monroe

(1) Rewolucja na Kubie nie wyszła jeszcze z chaotycznego stanu. Pierwszy i drugi rząd rewolucyjny upadły, trzeci — obecny — znajduje się również w sytuacji chwiejnej i nieokreślonej. Rozruchy na wyspie w miastach, w głębi kraju, na plantacjach i w fabrykach trwają nadal wśród wojska panują częściowo nastroje buntownicze i zanik dyscypliny.

Najważniejszym czynnikiem zewnętrznym, który odgrywał, odgrywa i w dalszym ciągu będzie odgrywał rolę w prowoju stosunków na Kubie są Stany Zjednoczone, oficjalny protektor republiki kubańskiej. Do usunięcia prezydenta Machado i do zastąpienia go prezydentem Cespedes przyczynił się w pierwszym rządzie poseł U. S. A. w Hawanie, Welles. Welles pertraktował bezpośrednio z opozycją rewolucyjną co przyczyniło się walenie do zwycięstwa antimachadowców, uznających za sobą poparcie tak silnego czynnika, jak poseł amerykański. Ale po zrzuceniu Machado i wypędzeniu go z kraju, protekcja okazywana jawnie przez posła U. S. A. nowemu następcy zniemawidzonego Machado, prezydentowi de Cespedes, uczyniła go wkrótce wysoce niepopularnym w oczach mas niezadowolonych z obecnego regime'u gospodarczego i obarczających odpowiedzialnością i winą za wszystką niedolę ekonomiczną, kryzys i bezrobocie kapitalistów amerykańskich, w rękach których znajduje się 90 procent całego przemysłu tytoniowego, cukrowego i plantacyj na Kubie.

To też Cespedes musiał szybko uciekać z pałacu prezydenckiego w Hawanie, a wślad za tem rozpoczęły się głęboko sięgające zaburzenia i rozruchy wymierzone nie tylko i nie tyle przeciw rządowi krajowemu, ile przeciw U. S. A. i ich protektorowi. Hasłem rewolucjonistów, junty i mas bezrobotnych stała się niezależność całkowita Kuby od Stanów Zjednoczonych. Napady na fabryki, przedsiębiorstwa, składy i domy będące własnością Amerykanów, stały się częstym zjawiskiem, a zdarzało się nawet, iż zbrojne oddziały zagrażały ży-

ciu i bezpieczeństwu obywateli republiki gwiazdzistej.

W tym stanie rzeczy interwencja Stanów Zjednoczonych stała się koniecznością, której nie mógł ominąć Waszyngton. Ograniczano jej zakres i zasięg przez wysłanie na wody kubańskie i do portu w Hawanie kilku okrętów wojennych z oddziałami ekspedycyjnymi. Ale do lądowania wojska amerykańskiego nie doszło jeszcze, pomimo dość silnej presji wywieranej na rząd Prezydenta Roosevelta ze strony zainteresowanych bezpośrednio w rozwoju wydarzeń na Kubie sfer przemysłowych amerykańskich.

Konwencja U. S. A. z Kubą, zawarta w r. 1901. t. zw. konwencja Platt'a przyznaje niewątpliwie Stanom prawo zbrojnej interwencji na wyspie w razie konieczności obrony życia i mienia obywateli amerykańskich. W myśl doktryny Monroe mają natomiast Stany nie tyle prawo ile obowiązek wystąpienia czynnego w obronie życia i mienia również obywateli państw obcych, gdyż w myśl tej samej doktryny Monroe Stany nie mogą dopuścić do żadnej interwencji państw obcych na wodach i na terytorjach obu Ameryk. Jak wynika więc z tego, Stany Zjednoczone mogą być zmuszone do interwencji na Kubie nie tylko w obronie własnych interesów, lecz i interesów państw i obywateli obcych.

W grudniu r. b. ma się odbyć w Montevideo kongres panamerykański, na którym prezydent Roosevelt pragnie zjednać kraje Ameryki łacińskiej dla swoich planów Panameryki ze Stanami A. P. jak głównym obrońcą nienaruszalności i nieetykalności wielkiego związku na drugiej półkuli. Otóż ten właśnie kongres i związane z nim plany rządu waszyngtońskiego nakładają politycznym zapełdom U. S. A. w stosunku do Kuby mocny hamulec i sprawiają, iż polityka prezydenta Roosevelta w stosunku do Kuby jest tak wstrzemięzliwa i urękawiona.

E. R.

ZE ŚWIATA.

200,000 MIL LICZĄ LINJE LOTNICZE CAŁEGO ŚWIATA, jak twierdził w swoim oświadczeniu angielski minister lotnictwa, lord Gondondorry, na międzynarodowej konferencji związków lotniczych, odbywającej się w Londynie. Według danych oficjalnych, w 1928 r. ogólna długość regularnie obsługiwanych linii lotniczych na całym świecie wynosiła tylko 9.000 mil, wówczas gdy w r. 1928 ogólna ilość przelecianych mil sięgała cyfry 34 milionów, to w roku bieżącym przekroczy ona cyfrę 100 milionów. Długość linii lotniczych w samej tylko Europie sięga obecnie 100,000 mil.

ZNAK CZASU NA KOLEJACH ANGIELSKICH.

(—) Od r. 1929 obowiązuje w Anglii ustawa, na mocy której kolejom angielskim przysługuje prawo otrzymywania własnych linii lotniczych. Pierwszą linią, która zrobiła użytek z tego prawa, jest Great Western Railway, uruchomiwszy komunikację lotniczą przy pomocy własnych aparatów między stacjami Cardiff i Torquay. Kompanja G. Western Railway urządziła w obu miastach własne porty lotnicze, a komunikację autobusową między lotniskami a miastem podtrzymują autobusy kolejowe. W ten sposób koleje angielskie przystosowały się do konkurencji, jaką wy rządzą im pasażerskie linie lotnicze.

Zjazdy Okręgowe Organizacji Sjońskiej

(1) Egzekutywa Organizacji Sjońskiej urzęduje w niedzielę dnia 8 bm. 3 Zjazdy Okręgowe w następujących miejscowościach: Gorlice, Rzeszów i Król. Huta.

W ZJEZDZIE OKRĘGOWYM W GORLICACH uczestniczą następujące miejscowości: Stróże, Grybów, Jasło, Biecz, Cieżkowice, Tuchów, Kołaczyce, Olpiny, Osiek, Żmigród, Bobowa, Krosno, Iwonicz. Z ramienia Egzekutywy uczestniczy w Zjeździe tow. Hofstätter oraz delegat na XVIII Kongres Sjo nistyczny.

W ZJEZDZIE OKRĘGOWYM W KRÓL. HUCIE uczestniczą następujące miejscowości: Katowice, Siemianowice, Mysłówice, Tarnowskie-Góry, Rybnik, Lipiny, Mikołów, Nowa Wieś. Z ramienia Egzekutywy uczestniczy w Zjeździe tow. Mgr. L. Salpeter oraz delegat na XVIII Kongres Sjo nistyczny.

W ZJEZDZIE OKRĘGOWYM W RZESZOWIE uczestniczą następujące miejscowości: Białowa, Czudec, Dynów, Frysztak, Grodzisko, Jawornik Polski, Kolbuszowa, Kańczuga, Łańcut, Majdan Kolbuszowski, Nisko, Przeworsk, Ropczyce, Raniżów, Wielopole Skrzyńskie, Niebylec, Stryszów Sokołów, Sieniawa Tyczyn, Żolynia, Głogów i Niedźwiada. Z ramienia Egzekutywy uczestniczy w Zjeździe tow. Dr. L. Hecht oraz delegat na XVIII Kongres Sjo nistyczny.

Porządek dzienny wszystkich Zjazdów jest następujący: 1. Referat o pracy organizacyjnej. 2. Sprawozdanie z XVIII Kongresu Sjo nistycznego. 3. Sprawozdanie przedstawicieli Komitetów Lokalnych.

—oś—

Jak robotnicy żydowscy w sowiefach usiłovali uniknąć pracy w Jom-Kipur

*Moskwa (ZAT). Jak donosi korespondent „Emesu“, grupa robotników żydowskich w pewnej wielkiej fabryce odzieży w Odesie zwróciła się przed kilku tygodniami do kierownika z propozycją przepracowania codziennie paru godzin dodatkowych.

Po bliższym dochodzeniu okazało się, że po pozycję tę robotnicy ci, którzy się dotychczas nie wyróżniali pracowitością, zgłosili pod wpływem pewnego „klerykała“, aby w ten sposób móc nie przyjść do pracy w Rosz-Haszana i Jom-Kipur, nie narażając się na represje z powodu braku przepisanej liczby godzin pracy.

Tenże korespondent donosi z drugiej strony o wypadku, gdy pewien „wojujący bezbożnik“ wystąpił na naradzie ateistów z wnioskiem, aby wszystkich religijnych robotników ogłosić za kontr-rewolucjonistów i krótko się z nimi załatwić. Wystąpienie to uznano za fałszywe i oportunistyczne odchylenie w przeciwną stronę.

W przeciwieństwie do robotników, którzy czynili zabiegi, aby pracować w Jom-Kipur, sowieckie pisma żydowskie drukują listy i fotografie starszych kobiet żydowskich, które oświadczają, że będą pracowały podczas uroczystych świąt, aby zadokumentować swój negatywny stosunek do religii.

Zyd-Burmistrzem Kapstadt

*Kapstadt. (ZAT). Burmistrzem Kapstadt obrany został Louis Gradner, rodem z Białegostoku, dyrektor południowo afrykańskiego towarzystwa radiowego. Gradner przybył do Afryki Połudn. jako 17-letni młodzieniec i liczy obecnie lat 51.

Nowy burmistrz od 10 lat jest radnym, zaś od 1931 r. wiceburmistrzem Kapstadt. Louis Gradner bierze czynny udział w żydowskim życiu społecznym, stoi na czele południowo-afrykańskiego komitetu pomocy Żydom niemieckim i należy do Zarządu licznych instytucji żydowskich.

Burmistrz Gradner jest drugim Żydem piątującym to stanowisko. Pierwszym żydowskim burmistrzem Kapstadt był w latach 1904—1909 Ch. Liebermann.

W połączeniu z 6% Pożyczką Narodową przyjmuje na korzystnych warunkach

ubezpieczenia na życie z jednorazową składką premijową

Towarzystwo ubezpieczeń na życie FENIKS we Wiedniu

Dyrekcja Filjalna w Krakowie, Basztowa 15, telefony Nr. 133-18 i 102-73.

Dyrekcja Filjalna we Lwowie, Pl. Marjacki 7, telefon Nr. 18-03.

Biurowo Filjalne we Lwowie
Plac Marjacki 7, telefon 57-29.

Oddział w Bielsku
ulica Kolejowa 3, telefon 14-47.

Ekspozytura w Cieszynie
ulica Głęboka 15, telefon 105.

3931kr

W żadnym europejskim narodzie nie płynie czysta krew — mówi Masaryk

(1) „Quotidien“ zamieszcza treść rozmowy swego korespondenta z prez. T. G. Masarykiem o nankreuzlerowskiej teorii ras i o anty-emityzmie. Prezydent Masaryk między innymi powiedział:

„Przez całe życie zajmowałem się problemem narodowościowym, który dla nas jest problemem praktycznym, i w ten sposób doszedłem do studjum wszechniemieckiego t. j. pangermańskiego ruchu, o którym podczas wojny opublikowałem kilka rozpraw na łamach rewji „New Europe“. — Wówczas pangermanizm miał charakter raczej teoretyczny a nie praktyczny; dziś stał się polityką, którą nazywa się narodowym socjalizmem. — Myśli Schönerera i innych tworzą jednak nową platformę. Już w „New Europe“ powiedziałem, że zamiary te mogłyby być bardzo praktycznie uskutecznione. Byłem jednak ich przeciwnikiem i przeciwnikiem ich pozostałem. Rozumiem jednak, że idee te są w stanie oddziaływać — zwłaszcza na młodych ludzi — przyciągająco. Wpływ tych idei jest znacznie silny, nie wierzę jednak, by do nich należała przyszłość.

Po omówieniu chrześcijańskich i marxistowskich idei prezydent Masaryk konstatuje, że tylko ruch idealistyczny może pozyskać duszę narodów. Pangermanizm jako swego rodzaju odmiana wzmocnienia nacjonalizmu, zdaniem prezydenta Masaryka,

nie nadaje się do tego, bowiem tu nie chodzi o którąś z wielkich idei, które mogłyby swym wpływem oddziaływać na ludzkość jak chrześcijaństwo, idee wielkiej rewolucji francuskiej lub socjalizm.

Jeżeli chodzi o teorię krwi i czystej rasy, prezydent Masaryk powiedział, że może w niektórych odludnych dolinach europejskich, które nie zostały objęte wędrówką ludów, zdołają zachować czystość rasy. **W żadnym europejskim narodzie jednak nie płynie czysta krew, jakby to było z stanowiska rasowości konieczne; ani Niemcy nie posiadają czystej krwi.** W biegu historii Niemcy germanizowali Słowian i Litwinów. W Żyłach bawaryków płynie krew celtycka. Krótko powiedział, że czysta krew i czysta rasa nie istnieje nigdzie. Wiem, że pangermanizm głosi nowy światopogląd. Ale i to pojmowanie krwi ma materialistyczny podkład. Odrzucam wszelkie teorie, według których istnieją narody i rasy, które byłyby wyższe od innych. W poglądach takich dopatruję się pewnego rodzaju narodowego fanatyzmu, który nierzadko nie jest ludzki. Brzydzą się fanatyzmem jak religijnym tak rasowym i partyjnym np. fanatyzmem komunistycznym.

Na pytanie co sądzi o antysemityzmie, prezydent Masaryk odpowiedział: **Miałem już kilkakrotnie sposobność dowieść, że tak samo odrzucam antysemityzm.**

Z EKRANU.

„Dzieje grzechu“

Kinoteatr „Wanda“

(2) Jeszcze raz zademonstrowano nam, że nie należy głośnych i stanowiących własność ogółu powieści przerabiać na obraz filmowy. Żadnej nie ulega wątpliwości, że p. Szaro jako reżyser filmowy stworzył film zupełnie udany, ale sam obraz z „Dziejami grzechu“ Żeromskiego bardzo mało ma wspólnego. Nie mamy pretensji do reżysera, że akcję widowiska filmowego, uwspółcześnił, przenosząc ją w czasy nasze, przeciwnie, uważamy to nawet za pomysł całkiem dobry, ale w gruncie rzeczy otrzyaliśmy tylko historię kryminalną, z której ulotnił się precyzyjny aromat słowa Żeromskiego, uprawdopodobniający tragizm przeżycia Ewy Pobratyńskiej. Nie jest to bynajmniej winą reżysera, lecz jest to klątwą każdej przeróbki filmowej nieśmiertelnej powieści.

Za zastępę tak scenarjusza jak i reżysera filmowego uważać należy uwypuklenie wielkiej miłości, która jest tak silną, że Ewa nawet przebywając na najniższym poziomie życia nie przestaje być człowiekiem, za złe nam natomiast tak scenarjuszowi jak i reżyserowi, że pominięto drugi zasadniczy motyw powieści, a mianowicie widmo popełnionej zbrodni dzieła obójstwa, które jak Erynie ściga Ewę.

Największym walorem filmu jest jej strona aktorska. P. Lubieńska jako Ewa jest naprawdę biedną, szczerą wszystkimi osami i uczuciami ludzką istotą i rolę swą gra bez odrobiny szarży. Świetną maskę i grę okazuje nam Junosza Stepowski, jedna z najlepszych swych ról ma bezsprzecznie Samborski jako Pochoń, nato niast Damiński jako Łukasz jest błąd, co również powiedzieć można o p. Zabrzeżskim jako Szczerbici. Impozujący jest korowod gwiazd i gwiazdów, którym mniejsze powierzono role. Wystarczy wspomnieć tylko że Jerzy Leszczyński, Węgrzyn, Zielworożek, Dulębianka, Kunina, Kurna-

Towary kolonialne

po najniższych cenach 10%
Peribergger i Schenker Kraków, Bródzka 48

Goering chciał mieć swój własny organ

*Hitler ma swój organ „Der Völkische Beobachter“ Goebbels ma też swą tubę, którą jest „Angriff“, tylko jeden Goering nie ma własnego organu. A Goering nie jest byle kim, wszak jest dwukrotnym generałem i skupią w swem ręku najwięcej dostojestw. Goering wpadł więc na pomysł, by wydawać dalej „Vorwärts“, dawny centralny organ niemieckiej partii socjalno-demokratycznej. Wszystko było już przygotowane a gazeta miała już wyjść dnia 1 października. Wmieszał się jednakowoż w tę sprawę Hitler i zakazał wydawania „Vorwärtsu“. Hitler zasłonił się tem, że „Vorwärts“ może być groźną konkurencją dla prasy hitlerowskiej, której nakład i tak podupada z dnia na dzień oraz powołał się na nieudany eksperyment z „Welt am Abend“, którą wznosił, by skaptować dawnych czytelników komunistycznych. Próba ta zupełnie się nie udała, a fiasko zamaskowano tem, że zamknięto „Welt am Abend“ za rzekomo niedozwoloną krytykę, chociaż organ ten z powodu deficytu i tak miał przestać wychodzić. W rzeczy wistości jednak Hitler innemi kierował się pobudkami, nie zezwalając swemu groźnemu rywalowi na wydawanie „Vorwärtsu“ jako własnego organu.

kowicz i wielu innych występują w tym filmie, chociaż mają tylko małe epizody. Także Jadzia Andrzejewska gra małą rolę kwiecistki.

Monast.

Potrójny mord rabunkowy w Krakowie

Dwoje starszków-Zydów i listonosz ofiarą bandytów. Napastnicy zrabowali 18.000 Zł. — W pościgu za sprawcami

Kraków, 3 października.

W słoneczny rano jesienny lotem błyskawicy rozszalała się w mieście naszym wiadomość o strasznej morderstwie, jakie miało miejsce w jednym z domów przy ul. Pańskiej. Zaledwie kilkanaście minut po ósmej, powiadomieni o wypadku udajemy się na miejsce. Niecałe pół godziny upłynęło zaledwie od chwili, kiedy w domu przy ul. Pańskiej rozległ się huk morderczych strzałów, a echo już odbiło się szeroko. Wie już o wypadku listonosz, którego spotykamy na ulicy, zna już nawet szczegóły ponurej zbrodni szofer taksówki, którą udajemy się na miejsce wypadku

Ul. Pańska 1. 11

Już na ul. Potockiego widać grupki ludzi, którzy spoglądają z zaciekawieniem w przecznicę i komentują żywo zaszły tutaj wypadek. W miarę zbliżania się na miejsce wypadku tłum rośnie coraz bardziej. Wysoka, trzechpiętrowa kamienica przy ul. Pańskiej 1. 11, jest obecnie punktem, ścigającym na siebie uwagę mieszkańców całej ulicy, którzy z zaciekawieniem spoglądają z okien, obserwując przybywających na miejsce wypadku przedstawicieli władz.

Przed domem posterunek policyjny. Za chwilę przybywa licniejszy oddział policji, ulica zostaje oczyszczona z ciekawych, tłum usunięty daleko w tył.

Przez małą sień domu dostajemy się do wnętrza. Przez małą sień podchodzi się do wąskiej klatki schodowej, która prowadzi ku górze. Na schodach, w kurytarzach, w drzwiach mieszkań — wszędzie grupki lokatorów, jeszcze zaspane twarze — wszystko podniecone, tu i ówdzie na twarzy widać jeszcze przerażenie.

W miarę zbliżania się ku kurytarzowi II-go piętra rośnie liczba napotykanymi funkcjonariuszy policyjnych. Razporządzenia po schodach sylwetka, ubrana w granatowy mundur czy wywiadowy w cywilu

Zaraz obok klatki schodowej znajduje się mieszkanie, w którym przed chwilą zdarzyła się ponura zbrodnia. Drzwi oznaczone białą tabliczką z cyfrą 11, to mieszkanie, które zamieszkuje Mi-

chał Süsskind, ofiara mordercy, wraz ze swą rodziną.

Drzwi obok schodów były jednak stałe zamknięte. Tędy nie wchodziło się do mieszkania. Aby dostać się do wnętrza trzeba było pójść drogą okrężną i to właśnie było może jednym z warunków, sprzyjających zbrodniarzom.

Przez wąską, stosunkowo ciemną sionkę trzeba było przejść na mały ganeczek, o powierzchni zaledwie 1x1 m i stąd dopiero wchodziło się do kuchni mieszkania Süsskindów.

W ogniu dochodzeń...

Tutaj na miejscu wypadku praca wra w całej pełni. U wejścia do kuchni widzimy naczelnika Wydziału Śledczego nadkomisarza Pollaka, który pochylony nad koszem papierów przegląda skrupulatnie każdy zwitek. Nic nie ujdzie jego uwagi, bada uważnie każdy najdrobniejszy szczegół.

Wewnątrz mieszkania odbywają się szczegółowe oględziny. Kierownik brygady krym. kom. Balicki w otoczeniu sztabu funkcyjnarzyszy policji zapoznaje się dokładnie z rozkładem mieszkania, sytuacją zwłok, śladami krwawymi, badając najdokładniej każdy szczegół.

Tymczasem na miejsce wypadku przybywają przedstawiciele władz kompetentnych. A więc przybywa prokurator Michałowski, komendant P. P. na miasto Kraków p. nadkomisarz Reszczyński. Około godziny 930 jawia się naczelnik wydziału bezpieczeństwa w Urzędzie Wojewódzkim p. Małazyński i starosta grodzki p. Pałosz, którzy zaznajamiają się ze stanem dochodzeń.

Na miejscu zbrodni

W chwili, gdy wewnątrz mieszkania odbywają się badania i pomiary, równocześnie w jednym z mieszkań na III-em piętrze przesłuchują świadków. W obecności kierownika I-go Komisariatu P. P. kom. Hryczyna odbywa się przesłuchanie lokatorów domu, którzy podają różne szczegóły krytycznego ranka.

tego, iż w mieszkaniu starszków zapanował głód i nędza. Długie miesiące zimowe spędzali nieraz w nieopalanym mieszkaniu, nie widzieli przez długie tygodnie, co to byłoby ciepłej stawy. Żyli suchym kawałkiem chleba.

Wiedzieli o tem sąsiedzi. Każdy starał się pocieszyć starszków w biedzie, każdy starał się im dopomóc. Nawet właściciel domu, któremu przez ostatnie lata nie płacili wogóle, nie robił im z tego powodu żadnych kwestyj. Ilekroć spotykał Süsskinda, który zapewniał go iż „zażar zapłaci“, gospodarz pocieszał go, iż „jakoś już to będzie“.

Jeszcze jeden szczegół przyczynił się do zwrócenia uwagi lokatorów na Süsskindów. Otóż Süsskindowa i córka jej nie należały do osób zupełnie normalnych pod względem analitycznym. Znały się chyba dobrze sylwetki tych kobiet, które ukezywały się na ulicach miasta ubrane w dziwaczne stroje, w staromodne kapelusze przystrojone w kwiaty, zwracając uwagę swym wyglądem. W pogodne dni cała ta trójka wychodziła na przechadzkę. Ojciec z matką kroczyli na przedzie, córka zaś postepowała kilka kroków za nimi.

Gdy warunki ich pogarszały się coraz bardziej, Süsskindowie postanowili wziąć sobie sublokatora. Liczyli, iż w ten sposób zdobędą chociaż drobną kwotę na opędzenie najdrobniejszych wydatków. Zamiar ten skończył się dla nich tragicznie.

Ostatnie zakupy

Krytycznego dnia około godz. 7:45 wracał do domu z modlitwy p. Stoeger właściciel realności, w której mieszkali Süsskindowie. Na progu domu zauważył on Süsskinda, który wchodził do znajdującego się w tym domu szynku. Jak się

okazało, kupował on tam bułki, pozem wrócił do mieszkania. Nie wyszedł już z niego żywy.

Jak wykryto zbrodnię?

Jaki był przebieg chwil krytycznych, o tem powiedzą nam opowiadania sąsiadów oraz osób, które przybyły pierwsze na miejsce wypadku.

(:) A więc wiemy już, iż ostatni raz widziano Süsskinda kilkanaście minut przed godziną 8-mą, kiedy zakupiwszy w szynku bułki wracał do mieszkania. Od tej chwili upłynęło kilkanaście minut i z mieszkania Süsskindów poczęły przedostawać się na zewnątrz pierwsze odgłosy walki, jaka toczyła się wewnątrz. Pierwszy usłyszał je lokator, zajmujący mieszkanie na I-em piętrze, bezpośrednio pod mieszkaniem Süsskindów — p. dr. Kirsch.

Ten, który widział sprawcę

Było to około godziny 8-mej — mówi p. dr. Kirsch — kiedy znajdując się w moim pokoju usłyszałem jakby jakieś szamotanie się, dochodzące mnie z góry. W pierwszej chwili nie zwróciłem na to uwagi. Wiedziałem bowiem, iż córka i żona Süsskinda, ze względu na swój stan umysłowy zachowywały się nieraz nienormalnie. Czasami do późnej nocy słychać było dochodzące stamtąd jakieś hałasy i krzyki, czasami znów jakby przesuwano meble. Nie zwracałem więc na to obecnie uwagi. W pewnej chwili usłyszałem jednak trzy krótkie, następujące po sobie łoskoty. Odrazu poznałem, iż są to strzały. Porwałem marynarkę i biegłem ku drzwiom mieszkania. Równocześnie wpadła znajdująca się na ganku służąca moja z przeraźliwym krzykiem: Mordują kogoś!

Wybiegłem na kurytarz. W chwili, gdy znalazłem się na progu mojego mieszkania, mignęła mi przed oczyma jakaś sylwetka. Był to mężczyzna, który leciał z II-go piętra na dół. Był on ubrany w jasne ubranie. Nie zwróciłem na niego uwagi, sądziłem, iż biegnie on, by wezwać pomocy lekarza. Za chwilę ukazała się na schodach córka Süsskindów. Wygląd jej był tak straszny, iż nie da on się poprostu opisać. Cała czerwona od krwi, ciekącej z ran na głowie, sianiała się na nogach i wołała: „Ratunku! Bandyci napadli!“ Wygląd jej był tak okropny, iż lokatorzy uciekali formalnie, przestraszeni tem zjawiskiem.

„Zrobił to lokator!“

Widząc, co się dzieje, pobiegłem do telefonu i zawiadomiłem pogotowie ratunkowe. Następnie udałem się do mieszkania Süsskindów. Na podłodze leżały trzy osoby. Córka siedziała na krześle i wołała: „Zrobił to lokator!“ Za chwilę zjawił się lekarz pogotowia, który przystąpił do pracy. Równocześnie zjawił się posterunkowy policji, który polecił mi zawiadomić o wypadku I-szy Komisariat Policji. Tak uczyniłem. Zaraz potem przyszli st. przod. Pawłowski i st. przod. Postolski.

I tak właściciel realności p. Stoeger wracając do domu przed godziną 8-mą zauważył na II-gim piętrze, przed drzwiami mieszkania Süsskindów, dwie osoby. Był to mężczyzna w jasnym ubraniu oraz trochę niższa od niego kobieta w żalobie. Oboje pukali do drzwi mieszkania Süsskindów.

Jeszcze jedna osoba wspomina o „mężczyźnie w jasnym ubraniu“. Mieszkająca na III-em piętrze p. Baumowa, była jedną z pierwszych, które wybiegły na kurytarz, zaalarmowane przeraźliwymi krzykami rannej Süsskindówny. Gdy znalazła się koło poręczy schodów i rzuciła okiem w dół klatki schodowej, zauważyła mężczyznę w jasnym ubraniu, który zbliżał się ze schodów.

Starszkwowie Süsskindowie - ofiary ohydneho mordu

Zanim przejdziemy do opisu chwil krytycznych, zajmmy się rozkładem mieszkania, w którym popełniono zbrodnię. A więc, jak już na wstępie nadmieniliśmy, zajmowali Süsskindowie mieszkanie na II-em piętrze. Mieszkanie składało się z trzech pokoi i kuchni. Dwa pokoje zajmowali starszkwowie z rodziną, jeden pokój zamierzali obecnie odnająć. Zamiar ten przyłcieli — jak się za chwilę przekonamy — życiem własnym. W pokojach widzimy meble z okresu przedwojennego, wskazujące jednak, iż ich posiadacze należeli do ludzi zamożnych. W pierwszym pokoju, obok kuchni, ustawiona jest duża kanapa pluszowa, w drugim pokoju sypialnia.

Tak wygląda w zarysach mieszkanie rodziny Süsskindów. W domu przy ul. Pańskiej 1. 11 zamieszkał Süsskindowie w dniu 20 października 1910 roku. Rodzina składała się z trzech osób. Michał Süsskind (lat 80) zajmował mieszkanie wraz z żoną swą 70-letnią Heleną i córką 45-letnią Eugenją. Süsskind był przed wojną agentem handlowym. Pracował w branży drzewnej i dorobił się znacznego majątku. W ostatnich latach zaoszczędził kwotę 15.000—20.000 dolarów. Sumę tę miał w jednym z krakowskich przedsiębiorstw drzewnych.

Przyszły jednak lata kryzysu. Przedsiębiorstwa zaczęły zle prosperować. Poczęły mnożyć się bankiuctwa. Los nie oszczędził i firmy, w której Süsskind miał złożony cały swój majątek. Firma ta zbankrutowała. Pewnego dnia Süsskind znalazł się bez grosza. Biedny starszkwowie starał się różnymi sposobami zarobić na kawałek chleba. Handlował antykami, starał się pośredniczyć, byle tylko zdobyć parę groszy na utrzymanie rodziny. A utrzymanie to było bardzo skąpe. Nawet bardzo często niewystarczające. Dochodziło do

Szlakami pierwszej pomocy

Tak przedstawiają się pierwsze chwile po ujawnieniu zbrodni. Obecnie wypadki rozwijały się w szybkim tempie. Zawiadomione o wypadku pogotowie ratunkowe przybyło natychmiast na miejsce, a lekarz dyżurny p. dr. Dornfeld przystąpił do niesienia pomocy ofiarom. Młodego lekarza zastajemy w niedługi czas później na stacji pogotowia. Z opowiadania jego uzyskujemy dokładny obraz sytuacji jaką zastał po przybyciu na miejsce.

Zawiadomieni o wypadku przyjechaliśmy na miejsce. W bramie domu zawiadomiono nas, iż jest to na II-em piętrze. Udaliśmy się przez sionkę i wchodzimy do kuchni. Tutaj na ziemi widziałem mężczyznę, leżącego nieruchomo. Ubrany był w brązowe ubranie, był to listonosz. Głowy nie widziałem, gdyż była wciśnięta między ścianą a stojącą tam skrzynią od węgla. Nie dawał już żadnych znaków życia. Pomoc nasza była już niemożliwa. Stąd przeszliśmy do znajdującego

się obok pokoju. Na środku pokoju leżała starsza kobieta. Głowę miała nakrytą poduszką. I ona nie dawała już oznak życia. Wobec czego podszedłem do trzeciej ofiary. Na progu drugiego pokoju leżał mężczyzna, twarzą obrócony do ziemi. Dawał jeszcze znaki życia. Stosowałem zastrzyki, jednak bezskutecznie. Zmarł po chwili.

Zajęliśmy się czwartą ofiarą, Eugenją Süsskind, która robiła straszne wrażenie. Na głowie miała kilka ran, które opatrzyliśmy, poczem poleciłem przewieźć ją do szpitala. Za chwilę zjawiała się policja, która rozpoczęła dochodzenia.

Mieszkanie Süsskindów przedstawiało straszny widok. Na podłodze w kuchni obok zwłok listonosza, widnieje kałuża krwi, ślady krwawe są na ścianach i drzwiach mieszkań. Każdy ślad został zabezpieczony celem dokonania odpowiednich pomiarów.

Precyzyjny plan ponurej zbrodni

Z opowiadań tych świadków oraz różnych szczegółów udaje się obecnie skonstruować zupełny obraz zbrodni, przygotowania do niej oraz jej przebieg.

A więc w piątek ubiegłego tygodnia zgłosiły się do mieszkania Süsskindów dwie osoby, mężczyzna i kobieta, którzy podali, iż chcieliby wynająć pokój. Ustalono, iż czynsz wynosić będzie 100 zł. za dwa miesiące. Tytułem zadatku sublokatorzy zapłacili 15 zł., resztę mieli wpłacić w poniedziałek, po objęciu mieszkania.

Zdaje się nie ulegać wątpliwości, iż sprawcami zbrodni byli właśnie ci „sublokatorzy“, którzy przygotowawszy sobie teren dla wykonania swego planu, przystąpili do jego realizacji. Celem tego planu było obrabowanie listonosza pieniężnego. Sprawcy wiedzieli, iż w poniedziałek listonosz będzie mieć przy sobie duże sumy, celem dokonania wypłat pensyj emerytalnych i innych i postanowili z tego skorzystać. Przygotowawszy sobie teren zbrodni, przystąpili do akcji. Chcąc ściągnąć listonosza do mieszkania Süsskindów, nadali oni w sobotę kwotę 10 zł. na adres Süsskindów. W poniedziałek rano sprawcy przybyli na miejsce, ulokowali się w swym pokoju, a gdy listonosz wszedł do mieszkania, dokonali napadu. Celnym strzałem zabity został listonosz, dalsze strzały skierowane były do Süsskindów. Po dokonaniu rabunku sprawcy porwali torbę listonosza w której znajdowały się pieniądze i zbiegli. Po bita do krwi córka Süsskindów wybiegła na pole, a krzyki jej zaalarmowały sąsiadów.

Tragiczny zgon na posterunku

Ofiarą bandytów padł obok rodziny Süsskindów, listonosz, 32-letni Walenty Przebinda. Był on zajęty w urzędzie pocztowym w oddziale listowym. Ze względu jednak na to, iż w pierwszych dniach miesiąca liczba przesyłek pieniężnych zwiększa się bardzo, przeto do pomocy listonoszom pieniężnym dodaje się sily z innych oddziałów.

Rejon ul. Pańskiej należał do listonosza Hartnanna, któremu do pomocy przydzielono Przebindę. Podzielili się oni rejonem i mieli każdy po swoją ilość ulic. Do Przebindy należała ul. Pańska. Wczoraj rano podjął on na poczek

18.604 zł. 11 gr celem dokonania wypłat w towarzystwie urzędnika pocztowego, który miał agitować wśród emerytów za podpisaniem Pożyczki Narodowej. Ponieważ na ul. Pańskiej nie mieszkał emeryt, który miałby podjąć gotówkę, Przebinda poszedł sam na tę ulicę, a z towarzyszem swym miał się spotkać później. Sam udał się do mieszkania Süsskindów, niosąc zdradziecki przekaz na 10 zł. i tutaj zginął na posterunku.

Tak przedstawiają się szczegóły zbrodni przy ul. Pańskiej, w której-to sprawie toczą się — okryte mgłą gęstej tajemnicy — dochodzenia władz.

Osiwiała naskutek tragicznych przeżyć

Czwarta ofiara zbrodni, Eugenja Süsskindówna przebywa w szpitalu św. Łazarza. Stan jej jest poważny, ale nie groźny. W niedługo po wypadku została ona przesłuchana przez władze śledcze, którym opisała przebieg wypadków. Zeznania jej posiadają niechybnie dużą wagę. Charakterystycznym jest, iż naskutek tragicznych przeżyć osiwiała ona zupełnie.

W godzinach przedpołudniowych przybył na miejsce prof. dr. Olbrycht, który przeprowadził szereg badań i zebrał dowody rzeczowe.

Dramatyczne momenty

W domu przy ul. Pańskiej l. 11 dochodziło do dramatycznych momentów. Straszna była chwila, gdy w niedługo po morderstwie zjawiała się tam żona tragicznie zmarłego listonosza. Młoda kobieta, rozpaczając chciała koniecznie dostać się do miejsca, gdzie leżały zwłoki męża. Naskutek zakazu władz nie mogła jednak tego uczynić. W niedługo potem zjawiała się tam matka Przebindy, kobieta starsza, na której tragedja syna zrobiła druzgocące wrażenie.

Do strasznych scen dochodziło również w godzinach popołudniowych, kiedy na miejscu zjawiała się trupiarka i gdy funkcjonariusze sanitarni, ubrani w białe płaszcze wynosili zwłoki zamordowanych.

Przez cały dzień gromadziły się na miejscu tłumy publiczności, komentując żywo straszny wypadek.

R. G.

gdzie je zastawił, uzyskując za to kwotę. zezwalając mu na pobyt w wytwornym hotelu. Tam zawarł cały szereg znajomości z eleganckimi damami z towarzystwa i stał się wnet lwem salonowym. Umiał się tak sprytnie urządzać, że kilkanaście razy się zaręczył, przyczem jedna narzeczona nie wiedziała o drugiej, ale każda pożywała panu admirałowi po kilka tysięcy franków. Slusarz w uniformie admirała składał wizyty w towarzystwie swych zaręczonych rozmaitym statkom, a oficerowie stawiali przed nim na baczność i oddawali mu honory wojskowe. Trwało to kilkanaście dni, a sprawa nie wyszła by jeszcze na jaw, gdyby nie żądność jednej z na

Sowiecki lot w Stratosferze

(:) Rosja triumfuje: pierwszy sowiecki lot w stratosferę świetnie się udał, albowiem pobito rekord Piccarda. Przypominamy, że prof. Piccard wzniósł się po raz pierwszy w maju 1931 roku w stratosferę, a ten pierwszy lot obfitował w momenty wysoce dramatyczne. Prof. Piccard wraz ze swym towarzyszem startował dnia 27 maja w Augsburgu, przez cały dzień widziano balon, ale w godzinach wieczornych balon znikł z oczu ludzi, którzy w automobilach i aeroplanach go obserwowali. Świat był przekonany, że prof. Piccard padł ofiarą katastrofy, ale prof. Piccard wylądował po 18 godzinach na lodowcu obok Obergurgl w Tyrolu. Prof. Piccard osiągnął wówczas 16.000 metrów wysokości. W rok później tj. w sierpniu 1932 roku wystartował prof. Piccard po raz wtóry w Zurychu i po 12 godzinach lotu wylądował obok jeziora Garda, osiągnąwszy 16.500 metrów wysokości.

Onegdaj osiągnęli Rosjanie 19.000 metrów wysokości, bijąc wten sposób prof. Piccarda o 2.500 metrów. Napewno skorzystali z cennych doświadczeń obu lotów prof. Piccarda, ale najbardziej charakterystyczną jest rzeczą, że dokonali tego w niepełnych dwięciu godzinach, co świadczy tylko o niezwykle sumiennym przygotowaniu całej wyprawy. Rozumie się, że o rezultatach tej wyprawy dowiemy się nieco później, są bowiem dopiero obecnie opracowywane. Lotu dokonali pilot Prokopjew ze swym towarzyszem Birnbaumem oraz konstruktor największego balonu do lotu w stratosferę — Godunow.

Zakład techn.-dentystyczny
MICHAŁA SŁIWINSKIEGO
z dniem 1 października 1933
przeniesiony został z ulicy Florjańskiej 3
na ul. KARMELICKA 46

Święto narodowe Bułgarii

(!) 3 października r. b. Bułgaria obchodzi podwójne święto narodowe: 25-lecie ogłoszenia niepodległości oraz 15-ą rocznicę wstąpienia na tron cara Borysa III. Tegoroczny obchód będzie wyjątkowo uroczysty.

Borys (Klemens, Robert, Marja, Pius, Ludwik, Stanisław, Ksawery) urodził się w Sofji 30 stycznia 1894 roku, jako najstarszy syn księcia, w następstwie króla, Ferdynanda i ks. Marji Ludwiki (Bourbon-Parma). Ojciec Borysa zapoczątkował w Bułgarii panowanie dynastji Sasko-Koburskiej i Gotajskiej i był pierwszym władcą proklamowanego w roku 1908 królestwa Bułgarii. Król Ferdynand był jeszcze katolikiem, syn zaś jego, Borys, zgodnie z konstytucją bułgarską, został ochrzczony w prawosławnej katedrze sofijskiej. Akt chrztu miał też na celu pozyskanie sympatji prawosławnej Rosji.

Książę Borys kształcił się w akademii wojskowej w Sofji i już w r. 1912, jako 18-letni oficer w szarży majora, brał udział w wojnie przeciwko Turcji. Podczas wojny światowej pełnił służbę w sztabie bułgarskim. Kiedy, w wyniku przegranej wojny, car Ferdynand abdykował, na tron bułgarski wstąpił jego najstarszy syn Borys, jako król Borys III. W roku 1930 Borys III poślubił księżniczkę Giovannę Sabaudzką, córkę króla Wiktora Emanuela III. Król Borys jest bardzo lubiany i popularny w kraju, jako władca o demokratycznych obyczajach.

rzeczonych, która pewnego dnia ujrzała swego admirała w towarzystwie innej niewiasty. Pan admirał zwiózł do Paryża, gdzie go jednakowoż aresztowano. Cała Francja śmieje się do rozpuku z tej afery, tak żywo przypominającej przygotowywanego biednego szewca Vogta z Koepenick.

Francja ma swoją koepenickjadę

(;) Policja paryska aresztowała onegdaj niezwykle niebezpiecznego aferzystę, który dostarczył całej Francji dużo śmiechu i szczerą zabawę. Był czeladnik ślusarski Charles Roux zamówił sobie w Marsylii uniform admirała, za który nawet nie zapłacił, co mu jednak wcale nie przeszkadzało paradować w tym uniformie i naciągnąć cały szereg ludzi. Pierwszą jego ofiarą byli jubilerzy, u których wziął na kredyt drobne kosztowności. Z temi kosztownościami w kieszeni udał się natychmiast do lombardu,

WIADOMOSCI Z KRAJU

Nagonka antyżydowska we wschodniej Małopolsce trwa

Alarmujące wiadomości ze Sokołszczyzny poruszyły do głębi społeczeństwo żydowskie. — Nowe napady Ukraińców na domy żydowskie.

(Od naszego korespondenta lwowskiego).

(1) Nie łudził się nikt nawet na chwilę, że oświadczenie „Dita“, rzekomo potępiające wytkryki antyżydowskie po wsiach i miasteczkach Małopolski Wschodniej, położy kres wystąpieniom pewnych ukraińskich kół i grup szowinistyczno-nacjonalistycznych, które gwałtami oraz aktami sabotażu i teroru starają się ostatecznie dobić vegetację zamierających powoli wiejskich i małomiasteczkowych skupień żydowskich.

Stanowisko oficjalnych sfer ukraińskich i organu „Unda“ było w ten sposób sformułowane, a komentarze tak zredagowane, że nie ulgało żadnej wątpliwości, iż rezultat pozostawi wiele do życzenia.

Miarodajne czynniki ukraińskie nie wystąpiły od razu tak energicznie przeciw ruchowi, który wzoruje się na metodach walki z Żydami w Hitlerji, jak tego należało się spodziewać po przedstawicielach mniejszości narodowej, mającej chyba pełne zrozumienie dla rozpaczliwej sytuacji mniejszości, żyjącej w następstwie hasel rugowania i propagandy bojkotowej w skrajnej nędzy. Prasa rumska notuje skrupulatnie wszelkie poczynania tych nieodpowiedzialnych grup, które codziennie w innych powiatach rabują Żydom zboże, żywy inwentarz, wybijają szyby, napadają na nich, straszą, grożą itp., nie starając się szczerze wskazać na szkodliwość dla społeczeństwa ukraińskiego tej akcji.

Nie dziw tedy, że życie Żydów we wsiach Małopolski Wschodniej jest coraz bardziej zagrożone. Nie mija dzień bez nowych alarmujących wiadomości.

Obecnie nadchodzą zgrozą przejmujące wieści z powiatu stryjskiego o licznych aktach teroru, uprawianego przez szowinistów ukraińskich. W miejscowościach Kruszelnica i Bóbnirzeczce wrzucano do okien mieszkań żydowskich kamienie do których przywiązane były kartki w języku ukraińskim, zawierające groźbę podpalenia domów żydowskich. W Synowódzku Wyżnem padłono sterty i podcięto drzewka owocowe w ogrodach żydowskich. We wszystkich domach żydowskich w Korczyniu wybito szyby. Do mieszkania Samuela Rosenstracha w Kamionce wrzucano onegdaj wielką bryłę węgla. W innych miejscowościach napada się na Żydom, odgrasając się im, że jeszcze będzie gorzej, jeśli Żydzi się nie wyniosą ze wsi.

„Czarny ślub“ w Żydaczewie

(—) Ludność Żydaczowska pozostała obecnie pod wrażeniem niesamowitej sceny jaka rozegrała się na miejscowym cmentarzu żydowskim. Scena ta, wstrząsająca a symboliczna, była „pilgiem tragicznego zrządzenia losu, który porwał z grona żyjących młodą kobietę prawie w przededniu jej ślubu. Szczegóły owego wypadku przedstawiają się następująco:

Córka zamożnego kupca żydaczowskiego niejaka Mela Gottliebówna, wyjeżdżając przed laty na studia medyczne do Paryża, uzyskała tam niedawno dyplom lekarski i otrzymała posadę asystentki w tamtejszym szpitalu św. Łazarza.

Młoda lekarka uaręczyła się w Paryżu z niejakim Bergerem, człowiekiem mającym i niezależnym. Przed tygodniem dr. Gottliebówna przyjechała na święta do swych rodziców do Żydaczowa. W kilka dni później przybył do Żydaczowa i Berger, który ustalił z rodzicami swej narzeczonej, że ślub odbędzie się w przyszłym tygodniu. Przygotowania do uroczystości ślubnych były już w toku, gdy nagle dr. Gottliebówna obłożnie zachorowała. Wszelka pomoc lekarska okazała się daremną. Po dwóch dniach okropnych męczarni, młoda kobieta zmarła. Onegdaj rano odbył się

Zaczął się od oficjalnej polityki bojkotowej ze strony Ukraińców. Głoszono takie hasła na każdym kroku, na wiecach, w prasie, z ambony. Po wsiach i miastach — zakładano różne spółdzielnie, które zniszczyły Żydom. Część zniszczonych polityką eksterminacyjną Żydom przeniosła się do miast. Ta, która została przymiera głodem. Ale i oni chcieliby uciec ze wsi, nie mają jednak gotówki. Skromnego majątku nie mogą spieniężyć. Chłop nie chce kupić u nich skrawka pola, ni chałupy. Aby się pozbyć tych nielicznych rodzin żydowskich ze wsi terroryzuje się je. Podpala się ich sterty, podcina drzewka owocowe, napada na nich, wybijają szyby. Wre szatańska walka nieludzka i bezlitosna.

Metody tej walki brutalnej wobec nędzy i ubóstwa, zaczerpnięte z trzeciej Rzeszy, działają z patologiczną sugestją na te grupy społeczeństwa ukraińskiego, w których zło wyrwało wszelkie instynkty ludzkości.

Mylą się ci, co sądzą, że stosowaniem wobec Żydom metod walki, znanej w hitlerowskich Niemczech, osiągną swój cel.

Dziś już słychać wśród żydowskiego społeczeństwa małopolskiego coraz częstsze głosy, domagające się zwrócenia się w tej sprawie do opinii świata cywilizowanego. W różnych miasteczkach odbywają się już żywiołowe protesty przeciw tej bezlitosnej i nieludzkiej walce, jaką prowadzi się wobec bezbronych osiedli żydowskich na wsi.

Wprawdzie władze udzielają prześladowanym skromnym żydowskim pomocy i poparcia: Z polecenia różnych starostw chłopci muszą ustawiać warty nocne w silo kilkunastu ludzi dla pilnowania mienia żydowskiego w zagrożonych powiatach. — Ale obrona ta ze zrozumiałych względów, a zwłaszcza z powodu wzmagającego się z dnia na dzień ruchu ślepej i barbarzyńskiej walki ze strony Ukraińców, staje się niewystarczająca.

Pod pióro ciska się tedy pytanie, powtarzane zresztą przy każdej sposobności przez prześladowanych i poszkodowanych, czy będzie Ukraińcom lepiej i przyjemniej, gdy Żydzi zwrócą się do europejskiej opinii publicznej ze skargą na barbarzyństwo, uprawiane od pewnego czasu po ukraińskich wsiach i miasteczkach w Małopolsce Wschodniej?

Emo

na cmentarzu żydowskim pogrzeb nieszczęśliwej lekarki.

W myśl żydowskich zwyczajów religijnych, jeżeli umiera jedno z narzeczeń, pozostaje przy życiu zawiera nad grobem tzw. „czarny ślub“, czyli symboliczne zaślubiny ze zmarłą, względnie zmarłym.

Podobny ceremoniał odbył się również na pogrzebie Gottliebówny. Tuż nad grobem zmarłej ustawiono baldachim, a stojący pod nim Berger poślubił wobec Boga i ludzi swoją „nartwą“ narzeczoną.

Zagadkowy przemył bezcennych obrazów z Warszawy do N. Jorku

(1) Przed kilku tygodniami olbrzymie zainteresowanie wywołała w całej Warszawie wiadomość o tajemniczym zginieciu i wywiezieniu z Polski kilku niezwykle cennych obrazów Rafaela Rembrandta. Wśród wywiezionych w tajemniczy sposób obrazów znajdował się obraz „Madonna Rożańcowa“ oraz sztychy Rembrandta. Poszkodowanym był emerytowany dyrektor PKO, p. Ziemiński, któremu w podstępny sposób skradziono dzieła sztuki.

Jak się dowiadujemy, aresztowani i znajdujący

cy się pod śledztwem dwaj dyrektorzy Banku Spółdzielczego w Warszawie mieli wyjawić wiadomym śledczym miejsce ukrycia wywiezionych obrazów.

Podobno obrazy wywieziono przez teren Gdańska do Stanów Zjednoczonych i ukryto w Nowym Jorku, rzekomo celem przeprowadzenia naukowej ekspertyzy, czy obrazy te są rzeczywiście dziełami Rembrandta i Rafaela.

Dalsze śledztwo prowadzi w tej sprawie sędzia śledczy V-go rewiru, p. Myszkowski.

Po całkowitem zakończeniu śledztwa, gdy szczerze jego będą mogły być podane do wiadomości publicznej, wyjaśni się niewątpliwie do tej niezwyklej afery i sposoby, jakim użyto do wywiezienia z Polski tak rzadkich, a posiadających wysoką wartość obrazów.

Jak zakochana służąca usiłowała zdobyć sobie męża

(—) Z Wilna piszą: Do władz policyjnych w Wilnie zgłosiła się Anna Kufelska, niezamężna, z zawodu służąca i przedstawiając świadectwo lekarskie, opowiedziała zadziwiającą historię.

Około 20 lat Kufelska była w obowiązku u staroego kawalera, który zapisał jej w stamencie 500 rubli złotem. Zdobywszy tak wysoką sumę, służąca zakrzętnęła się nad wynalezieniem sobie męża.

Wybór jej padł na niejakiego Miłakowskiego, z zawodu dorozkarcza, który niestety był żonaty. Nie zrażona tem wszystkim, Anna Kufelska postanowiła rozwieść go. W tym celu dała się do słynnego w Wilnie chiromanty, Franciszka Banasiuka i wyłożyła rzecz całą, obiecując 100 złotych rubli za przeprowadzenie transakcji.

Chiromanta rażno zabął się do pracy. W ręczy zakochanej pannie dwa „zauski“ wełniane, czerwony i zielony, które polecił razem spleść i zamknąć w żelaznej kłódce. Miał to być „skrzęć“ na miłość.

Następnie chiromanta zarządził spotkanie Kufelskiej z małżonkami Miłachowskimi. Przy kilku butelkach wódki strony doszły do porozumienia.

Kufelska zapłaciła Miłakowskiej 200 rubli w złocie za odstąpienie męża, a drugie 200 dała Miłakowskiemu, by kupił sobie dorozkę i konia. Na zakończenie podchmielone towarzystwo z udziałem chiromanty wszczęło bójkę, podczas której bezlitośnie skatowano Kufelską i wyzaczono ją za drzwi. Pieniądzy oczywiście nikt jej nie zwrócił.

Narazie policja aresztowała chiromantę, a dorozkarcza i jego żona byli poddani przesłuchaniu.

Pożar całej wsi

(—) W ub. czwartek wieś Grzyńala — Pastwisko, w Stopnickim, nawiedzona została katastrofalnym pożarem, który strawił trzy czwarte wsi.

Pożar wybuchł w zagrodzie Józefa Kostowskiego, błyskawicznie przerzucając się na inne zabudowania. W ciągu niespełna pół godziny cała wieś prawie stała w ogniu, przedstawiając jedno morze płomieni. Przybyłe na miejsce straże ograniczyły się do obrony budynków niezajętych przez ogień. Pastwą rozszalałego żywiołu padło 70 budynków, w tem 40 mieszkalnych, co stanowi prawie trzy czwarte całej wsi. Straty wynoszą ponad 100 tys. zł.

Doraźne przeprowadzone śledztwo wykryło, że sprawcami klęski były dzieci Kozłowskiego, które na podwórku w pobliżu pełnej zboża stodoły rozpalily sobie ognisko.

USMIECHNIJ SIĘ!

NA STATKU.

(1) — Kapitanie, czy to prawda, że w razie katastrofy musi pan zejść z pokładu ostatni?

— Ależ nie, szanowna pani tak bywa tylko w razie zatopienia okrętu. W razie eksplozji np. mam prawo, rzecz prosta, wylecieć w powietrze razem z pasażerami. (Le Rire).

POŻĄDANY NARZECZONY.

— Kochany, mówiłeś ojeu, że masz w Kasie Oszczędności odłożone 6.000 franków?

— Tak droga.

— I co powiedział?

— Pożyczył je odemnie.

(Journal).

OD NASZYCH KORESPONDENTÓW

KRONIKA TARNOWSKA

(—) **O OBRAZĘ KOMISARZA MIASTA.** Jak już donosiliśmy, przed sądem grodzkim toczył się proces o obrazę komisarza miasta Marszałkowicza. Na ławie oskarżonych zasiadli Juliusz Lehrhaupt, Tadeusz Jeżowier, Józefa Nalezińska i tow. Roprawa obfitowała w szereg sensacyjnych momentów. I tak np. starał się udowodnić osk. Lehrhaupt, iż p. Marszałkowicz naraził miasto na 300 tys. zł. straty przy wydzierżawieniu rzeźni. Sąd uchylił kilka pytań osk. Lehrhaupta, a m. in. następujące pytania, zadane p. Marszałkowiczowi: „Czy pan nie pamięta, że zapłaciłem za pana 1600 zł., gdy mu egzekwowano pensję? Czy pan nie pamięta, iż wypłacił red. „Hisa“ Kuleszy 9500 zł. za ogłoszenia?“ Silne wrażenie wywarł wniosek obrońcy mgra Muetza o przesłuchanie Weichrowa na okoliczność, iż w toku oskarżenia miał p. Marszałkowicz zawrzeć umowę z osk. Jeżowierem, iż tenże ma oskarżyć jako moralnych sprawców napadci posła Starzyka, dra Kleina i asesora Komusińskiego, a wzamian za tę przysługę miał p. komisarz cofnąć oskarżenie przeciwko Jeżowierowi oddać mu posadę w magistracie. Sąd wniosek odrzucił. Po wywodach stron wydał sąd wyrok znany już naszym czytelnikom.

(—) **NA RZECZ POŻYCZKI NARODOWEJ.** Subskrypcje na rzecz Pożyczki Narodowej nieustannie napływają. I tak zadeklarowała Komunalna Kasa Oszczędności 30 000 zł., Gmina Wyznaniowa 2 000 zł., Kongregacja Kupteska 1 000 zł., Jad Charuzim 500 zł. itd. Ponadto odbyły się pochody propagandowe i zebrania agitacyjne.

(—) **WSTYD!** W przeddzień Świąt, kiedy niezliczone tłumy udawały się wieczorem do domów modlitwy rozegrały się pod Nową Synagogą skandaliczne sceny. Ordenerzy spuszczały do synagogi tylko za biletami wstępu. Przy wejściu powstał ogromny ścisk i tłok, przyczem doszło do starcia między publicznością, chcącą dostać się bez biletów do domu modlitwy, a ordenerami. Ordenerom popieczyła w sukurs policja. Policjanci począli rozganiać ludzi, bijąc ich kajdanami. Nie obeszło się i bez aresztowań. Zajścia wywołały straszne rozgoryczenie wśród całej ludności żydowskiej.

(—) **O ZAJŚCIE NA WIECU.** Rudolf Lakoma z Rzędzina stanął przed sądem oskarżony o to, że kiedy na zgromadzeniu przedstawiciel starostwa przerwał przemówienie jednemu z mówców, miał oskarżony zawołać: „dlaczego nie dajecie mówić pacholki Piłsudskiego!“ Sąd skazał go na 7 dni aresztu z zawieszeniem kary na 2 lata.

(—) **WŁAMANIE DO KAHALU.** Onegdaj dokonano niezwykle śmiałego włamania do kahału. Włamywacze rozpruli dwie ogniotrwałe kasy, zrabowali całą gotówkę i zdeponowane weksle na dosyć znaczną kwotę. Włamanie zostało dokonane przez kasiarzy dobrze obeznanych ze swym zawodem.

(—) **SAMOBÓJSTWO MŁODEGO ROBOTNIKA.** 26-letni robotnik Władysław Migacz w Rzędzynie k. Tarnowa popełnił samobójstwo przez zażycie trucizny. Przyczyn samobójstwa nie zdołano ustalić. Zwłoki oddano do sekcji, celem przeprowadzenia analizy lekarskiej.

(—) **GROŹNY POŻAR POD TARNOWEM.** W Farwodrzy pod Tarnowem wybuchł pożar w zabudowaniach Józefa Wzorka. Ogień żłaził wiatrowi szybko się przeniósł na sąsiednie zabudowania. Akcję ratowniczą utrudniał brak wody. Straty wyrządzone przez pożar są znaczne. Śledztwo ustaliło, iż pożar powstał wskutek porzucenia w stodole niewypalonego papierosa.

KRONIKA RZESZOWSKA

(—) **ROZWIĄZANIE KAHALU.** Pogłoski o rozwiązaniu kahału od szeregu niesięcy kursujące sprawdzają się, albowiem władza nadzorcza zdecydowała się rozwiązać kahał i powołać komisarza rządowego wraz z radą przybożną. Osoba komisarza rządowego i jego zastępcę jakoteż skład rady przybożnej, są przedmiotem konferencji międzynarodowych czynników.

(—) **ANTYHITLEROWSKI KOMITET MŁODZIEŻY.** Z inicjatywy stow. żyd. akad. „Makabea“ odbyło się zebranie młodzieży żydowskiej wszystkich tutejszych organizacji, na którym omawiano program pracy na terenie Rzeszowa dla realizacji hasci bojkotowych w walce z hitlerowskimi Niemcami, a to wspólnie z oby watelskim

komitetem. Wybrano komitet, składający się z delegatów organizacji młodzieży, który ukonstytuował się następująco: Mgr. Dorfmeister — przewodniczący, pp. Bier, Mangel i Mussinger — wiceprzewodniczący, Rebhunówna i Strenger — sekretarz i Karpfówna — skarbnik. Celem rozpoczęcia akcji zwrócił się komitet do komitetu centralnego o instrukcje.

(—) **PRZED ROZPRAWAMI O ZAJŚCIA CHŁOPSKIE.** Przygotowania do rozpraw o zajścia chłopskie z czerwca br. dobiegają końca, a w ubiegłym tygodniu przybyli do Rzeszowa sędziowie okręgowi Dr Mieczysław Jantcki i Dr. Włodzimierz Zalipski, którzy delegowani z Krakowa zastępować będą tutejszych sędziów, wchodzących w skład trybunałów, sądujących powyższe zajścia przez czas trwania owych rozpraw.

(—) **NAPAD BANDYTÓW NA WÓZ POCZTOWY.** W ubiegłą sobotę popołudniu na drodze do Majdanu Kolbuszowskiego napadli zamaskowani bandyci na wóz pocztowy, konwojowany przez posterunkowego PP., Markiewicza z Majdanu Kolbuszowskiego w którym m. in. znajdowały się pieniądze dla wypłacenia soborów urzędnikom w Majdanie Kolbuszowskim. Celem uarematenia rabunku strzelił posterunkowy do bandytów, którzy też odpowiedzieli strzałami, od których posterunkowy poniósł śmierć na miejscu. Bandyci zaś naskutek krzyków woźnicy i jadącego z nim nauczyciela obawiając się nadejścia pomocy władzy bezpieczeństwa, uciekli do poliskich lasów. Dotychczas sprawców nie ujęto.

(—) **„MALE“ ZAJŚCIE CHŁOPSKIE PRZED SĄDEM.** W ubiegłą sobotę stanęło przed tutejszym sądem okręgowym 12 wieśniaków z Rzeszycy Długiej ad Przeworsk w wieku od 21 do 36 lat oskarżonych o to, że dnia 3 lipca br. a więc po paniętych zajściach chłopskich z czerwca br. usiłowali zabrać koniczyne z dóbr ks. Lubomirskiego i dopuścili się przemoocy względem strażnika polnego oraz pobili pałkami posterunkowego PP. Wojciecha Kochanowskiego celem przeszkodzenia mu w wykonaniu jego obowiązków. Słuchani na rozprawie świadkowie potwierdzili akt oskarżenia, lecz główny świadek oskarżenia Walenty Saja cofnął swoje zeznania, złożone w dochodzeniach (na wniosek prokuratora zawieszono nad nim z tego powodu na rozprawie areszt tymczasowy) i wobec tego sędzia orzekający s. o. Dr. Garnowski uniewinnił 10 oskarżonych, a jednego z nich Jana Żurawskiego zasądził na 4 lata więzienia a Piotra Żurawskiego na 7 miesięcy więzienia. Oskarżał asesor prokuratury Rękiewicz, bronił adw. Dr. Hakalla.

(—) **WIEJSKI DZIAŁACZ KOMUNISTYCZNY SKAZANY ZA PODPALENIE.** Dnia 1 kwietnia br. powstał pożar w domu Józefa Ziomka, dozorca polowego zakładów naukowo-rolniczych w Boguchwale, z którego zajęła się strażnica; dzięki natychmiastowej pomocy zdołano ogień stłu-

U OSÓB PRZYGNĘBIONYCH WYCZERPANYCH niezdolnych do pracy naturalna woda gorzka Franciszka Józefa pobudza obieg krwi, wzmacnia zdolność myślenia i chęć do pracy. Zalecana przez lek.

nić w zarodku i uchronić inne zabudowania od niebezpieczeństwa pożaru. Podejrzanie padło na niejakiego Leona Raka (lat 29) blacha za z Boguchwały ad Rzeszów, notowanego u władz komunistę, który miał podłożyć zarzewie ognia z zemsty w strzechę domu Ziomka; ten uchoził u miejscowych komunistów za informatora policji. Podejrzan Rak nie przyznał się do czynu i tu naczył się, że w krytycznym czasie był w domu, co nawet potwierdzili jego domownicy, lecz prokurator mimo to wygotował przeciwko niemu akt oskarżenia, zebrawszy w dochodzeniach wiele dowodów rzeczowych. Rozprawa przed sądem przysięgłych onegdaj odbyta nie wykazała żadnych nowych dowodów, a przysięgli potwierdzili pytanie trybunału co do winy oskarżonego, a trybunał zasądził go na 3 i pół lat więzienia. Oskarżony wyroku nie przyjął, lecz wniosł przeciwko niemu kasację. Trybunałowi przewodniczył s. o. Dr. Konopka, wotowali s. o. Iwanicki, i s. o. Górski, oskarżał wiceprok. Dr. Krawczyński, a bronił adw. Dr. Wang.

(—) **Z SALI ODCZYTOWEJ.** Staraniem org. „Bnej Sjon“ odbędzie się w lokalu org. sjońskiej Rynek 24 we czwartek dnia 5 bm. o godz. 3 popoł. referat p. M. Fröhlicha na temat: „Wśród dyków hitlerowskiego autodafe“, w piątek zaś 6 bm. o godz. 3 pop. referat p. E. Duckera nt. „Stamsjonizm“, jego drogi i cele“.

(—) **ZJAZD OKRĘGOWY ORG. SJOŃSKIEJ** rozpocznie się w Rzeszowie dnia 8 bm w nowym lokalu org. sjońskiej (dawniej lokal kahału) o godz. 9 rano (a nie jak podano przedtem o godz. 11 rano) z udziałem delegata na XVIII Kongres sjoński Chaima Neigera z Tarnowa i delegata egzekutywy krakowskiej Dra Leona Hechta.

(—) **ZE SPORTU.** Resovia (Rzeszów—Pogoń (Stryj) 4:2 (2:1), zawody w piłkę nożną o mistrzostwo o wejście do ligi okręgowej.

DZIS W BIELSKU

(!) **OTWARCIE SEZONU TEATRU NIEMIECKIEGO** nastąpi dziś we wtorek o godz. 8-mej wieczorem. Pod reżyserją dyrektora Hansa Zieglera odegrany zostanie monumentalny dramat Henryka Ibsena „Peery Gynt“ z muzyką Edwarda Griega. (Abonament serja żółta).

SPP „HITACHDUTH“. Ukonstytuowanie się grupy pań i dziewcząt nastąpi dziś o godz. 8.30 wiecz. w lokalu, Bielsko, Kazimierza Wielkiego 2.

Z WIZA. Pierwszy wieczór z cyklu wieczorów dyskusyjnych odbędzie się dziś we wtorek o godz. 8.30 wiecz. w lokalu, Bielsko ul. Kolejowa 19.

WTOREK. 3 PAŹDZIERNIKA.

(—) **Kraków (312,8)** 7—8 Sygnał czasu, pieśń poranna, gimnastyka, płyty, dziennik poranny, chwilkę gospod. domowego, 11,30 Przegląd prasy, komunikat eksportowy, komunikat Min. Opieki Społecznej, 11,57 Sygnał czasu, hejnał, 12,05 Płyty, 12,30 Dziennik południowy, komunikat meteorologiczny, 12,35 Płyty, 13,30 Komunikat gospod. rzeczy, 13,40 Muzyka lekka, 16,25 Skrzynka P. K. O. 16,40 Świetlica strzelecka, 16,55 Recital fortepianowy M. Jochasówny, 17,30 Piosenki w wyk. St. Gruszczyńskiego, 17,50 „Listowne nauczanie rolnictwa“ prof. Jankowski, 18 „David i Delacroix jako przedstawiciele klasycyzmu i romantyzmu“ — dr. J. Puciata-Pawłowska, 18,20 Muzyka lekka, 18,30 Transm. z Sali Rady Miejskiej uroczystego posiedzenia uchwalającego nadanie obywatelstwa honorowego p. Marsz. Piłsudskiemu, 19 „Stary Kraków“ — dr. J. Dobrzycki, 19,15 Rozmaitości, komunikaty 19,25 Felieton aktualny, 19,45 Dziennik wieczorny, 20 Nowela Orkana: „Scyronisko“ 20,15 Płyty 20,30 Transm. z Bukaresztu: Koncert Europejski poew. muzyce rumuńskiej, 22,10 Wiadomości sportowe, 22,50 Muzyka taneczna, 23 Kon-

nikat meteorologiczny i policyjny, 23,15—24 Muzyka taneczna.

Warszawa (1411,8) 7—19 p. Kraków, 19,05 Rozmaitości, 19,25—24 p. Kraków.

Katowice (408,7) 7—16,40 p. Kraków, 16,40 Audycja Cioci Heli dla dzieci, 16,55—19 p. Kraków, 19 „Toruń — miasto średniowieczne“ — dyr. J. Bobrowski, 19,15—24 p. Kraków.

Lwów (380,7) 7—16,40 p. Kraków, 16,40 „Listy i programy“ — dyr. Petry, 16,55—19 p. Kraków, 19,05 „Poznań i Norymberg“ — dr. H. Mierzecki, 19,15—23,05 p. Kraków, 23,05 Płyty.

Mediolan (331,8) 13, 13,45 Koncerty, 17,10 Muzyka taneczna, 20,30 Operetka.

Praga (488,6) 12,35 Koncert, 16 Muzyka bułgarska, 18,30 „Pieśń czarownicy“, melodramat, 19,25 Pieśni popularne, 20,30 Koncert Europejski z Bukaresztu

Wiedeń (517,2) 12, 17,25 Koncerty, 18,05 „Walka o człowieka“ — dr. J. Sauter, 19 Koncert popularny, 20,30 Koncert Europejski z Bukaresztu.

ZE SPORTU.

Wyniki niedzielnych zawodów lekkoatletycznych

(—) W uzupełnieniu podanego już w części nakładu wczorajszego krótkiego sprawozdania z niedzielnych zawodów lekkoatletycznych w Krakowie podajemy szczegółowe wyniki:

Bieg: 100 m. 1) Czyż (Stadjon) 10,9. 2) Biniakowski (Warta) 11 3) Lopacki (AZS), 4) Ropa (Cracovia).

400 m. 1) Biniakowski (W) 51,7. 2) Drozdowski (C) 52,8 3) Müller (A) 4) Junik (S)

800 m. 1) Kostrzewski (A) 1,56,8. 2) Lesicki (W) 1,58 nowy rekord poznański. 3) Kosiarz (C), 4) Kolik (S).

5.000 m. 1) Fialka (C) 15,46,2. 2) Hartlik (S) 15,58,2, 3) Janowski (W) 16,07,3, 4) Róziwicz (A).

110 przez płotki 1) Kostrzewski (A) 16,6, 2) Kremcke (S) 18,4, 3) Jezierski (W), 4) Oszast (C) skreślił nogę na 6 płotku biegnąc drugi.

Skoki: w dal 1) Nowak (C) 6,83, 2) Pławczyk (A) 6,63, 3) Hoffman (W) 6,60, 4) Kosz (S).

wwyż 1) Pławczyk (A) 1,87, 2) Kremcke (S)

171,5, 3) Hoffmann (W) 1,67, 4) Ropa (C) 1,62

Tyczka 1) Pławczyk (A) 6,30, 2) Adameczak (W) 3,40, 3) Adameczak (C) 2,82, 4) Kremcke (S) 2,76.

Rzuty: kula 1) Heljasz (W) 14,18, 2) Zajusz (S) 12,96, 3) Müller (A) 12,06, 4) Poich (C).

Dysk 1) Heljasz (W) 43,82, 2) Pławczyk (A) 41,23, 3) Zajusz (S) 36,40, 4) Buchala (C) 35,97.

Oszczep 1) Kądziaława (C) 57,72 nowy rekord okręgowy. 2) Pławczyk (A) 52,82, 3) Kosz (W) 41,64, 4) Hoffman 41,40.

Sztafeta olimpijska 800 x 400 x 200 x 100: 1) Warta 3,30,3 w składzie Lesicki, Biniakowski, Jezierski i Hoffman. 2) AZS 3,31, 3) Cracovia 3,33, 4) Stadjon. W Cracovii doskołał bieg Soldan, który na 800 m. uzyskał czas 2,01,8 znacznie lepszy od rekordu okręgowego.

W ogólnej punktacji zwyciężył 1) AZS Warszawa 35 pkt., 2) Warta (Poznań) 34 pkt., 3) Cracovia 25 pkt., 4) Stadjon (Król. Huta) 25 p.

Mecz bokserski Wawel-Wisła 10 : 6 pkt. o drużynowe mistrzostwo Krakowa

(—) Mecz powyższy był na terenie krakowskim egremnie sensacyjnym ze względu na aferę Wisła-Wawel, skutkiem której szereg zawodników Wawelu przeszło do Wisły. Antagonizm na tem nie ścignął do hali Ośr. WF. tłumy zwolenników obu klubów, którzy niezwykle zażarcie dumpingowali bokserów. Zawody stały na niskim poziomie. Widoczny jest brak trenerów i racjonalnego treningu, choć nowy materiał zawodniczy okazał się bardzo dobry.

Wyniki walk były następujące:

Waga musza: Juszczyk (Wisła) wygrywa w p. na skutek nadwagi Szczurka. W walce poza konkursem zwycięża Szczurek na punkty.

Waga kogucia: Sworzeniowski (Wawel) bije Sasułę na punkty.

Waga piórkowa: Mach (Wisła) zdobywa zwycięstwo w o. na skutek nadwagi Chrostka. Poza konkursem bije nieznacznie Chrostek dobrze zapowiadającego się Macha.

W wadze lekkiej Kasiński (Wawel) walczy z Korzenicim na remis.

W wadze półśredniej Jodłowski (Wawel) po-

konał Zbika I na punkty.

Waga średnia. Mieczysławski (Wisła) remisuje z Kurką.

Waga półciężka. Silniejszy fizycznie Morawa z Wawelu bije lepszego technicznie Kończyka.

Waga ciężka była raczej parodią boks w II rundzie zakończyła się walka zwycięstwem Górnego z Wawelu przez techniczny k. o. nad Wiechciem

Sędziował w ringu p. Kocur (Katowice).

PIŁKA RĘCZNA.

Makkabi (Kraków)—Garbarnia 8:6. Zawody towarzyskie

Od antysemityzmu do palestynizmu

AFERA PANI KOLBACH.

*Na Igrzyskach W. Z. Makkabi w Pradze bardzo ciekawą i charakterystyczną była tzw.

afera pani Kolbach.

Był w szeregach palestyńskich pewnego rodzaju okaz — nazywał się Frau Kolbach. O tę panią toczyły się od pierwszego dnia zawodów spory. Jej sprawa stała się też tematem dyskusji i uchwały Sądu Najwyższego Igrzysk. Ze względu na nieprzeciętność i pikanterję tego wydarzenia pozwolimy go sobie pokrótce przytoczyć.

Otóż Kolbach, znana przez cały świat sportowy lekko-atletka jest z pochodzenia Austrijczką i przed laty należała we Wiedniu do klubu sportowego o wyrażnie antysemickim nastawieniu.

Przed dwoma laty wyszła Kolbach zamąż za Żyda bezwyznaniowca i przesiadła się do Palestyny, gdzie przystąpiła do klubu „Makkabi” w Tel-Awiw i jako członek tegoż stowarzyszenia została zaliczona do reprezentacji lekko-atletycznej Palestyny na Igrzyska.

W sprawie tej został założony jak najostrzejszy protest przez Austrię, która dobrze pamięta jeszcze wystąpienie Kolbach we Wiedniu, i uważając stanowisko Palestyny za nie słuszne, groziła wycofaniem wszystkich kobiet austrijskich.

Palestyna oświadczyła na swoje usprawiedliwienie, że Kolbach jest członkiem klubu zrzeszonego w W. Zw. „Makkabi”, a oni w Palestynie nie mogą i nie chcą robić żadnych różnic ze względów wyznaniowych.

Wobec tego postanowiono, że Kolbach będzie startowała, ale poza konkursem — tzn., że w żadnym razie nie może zdobyć tytułu mistrzowskiego, gdyby nawet ze względu na osiągnięty wynik jej się słusznie należał, a także punkty przez nią zdobyte nie mogą być liczone na dobro reprezentacji Palestyny.

Najciekawszym w tej całej historii jest co innego — mianowicie: Kolbach stała się gorącą patriotką palestyńską, świetnie żyła z całą ekspedycją, a zapytana w jakimkolwiek języku — odpowiada po hebrajsku.

Trudno uwierzyć, jak bardzo ludzie się zmieniła! Tempora mutantur! Nam wypada się jedynie cieszyć z tej wielkiej przemiany, dzięki której niedawni wrogowie stali się naszymi gorącymi przyjaciółmi...

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

„Stefek”

Komedja w trzech aktach Jakóba Devalla.

(!) Akt pierwszy jest doskonałą ekspozycją świetnie zapowiadającą się komedji obyczajowej, zawiera jednakowoż już elementy farsy; akt drugi eklama się ku farsie z wielką szkodą pierwiastka komedjowego; akt trzeci uśmiecha się znowu do nas oczyma poważnego dramatu, wciągając w orbitę naszych zainteresowań pierwsze przeżycie miłosne młodego chłopca. Całość interesująca, pobudzająca do myślenia, ale niejednolita i dlatego rozbijająca uwagę widowni.

Rzecz dzieje się właściwie między ojcem, matką i 17letnim synem.

Ojciec to benecwał, walkoń, kulfon, samiec do X-tej potęgi, egoista i tyran. Tak wygląda w pierwszym akcie. Ale w drugim wylazi z niego idjota, który daje się prowadzić za nos młodemu chłopakowi, pozwala sobie swemu synalkowi sprzątnąć kochankę, bez protestu daje się przenieść do innego oddziału przedsiębiorstwa, w którym pracował a w akcie trzecim wylazi z niego znowu filister drobnomieszczanin, którym był w istocie rzeczy przez cały czas. Okazuje więc wogóle niebardzo pojęty i z prawdziwą pasją nienawiści odtworzony przez autora.

O ile ojciec jest typem wyraźnym, o tyle matka jest wyraźnie zamazaną „cierpietnicą”, kobietą bez inicjatywy, nie buntującą się przeciwko tyrani męża, i opierającą całe swe życie na miłości do jedynego syna. W pierwszym akcie walczy jak lwica o swego Stefka, w drugim akcie staje się znowu „cierpietnicą”, a w trzecim akcie staje się panią Dulską, zatrzymującą w domu piękną pokojówkę, by synalek nie szukał kochanki poza domem.

Najbardziej interesującą postacią, śmiało powiedzieć można czołową postacią dramatu, jest Stefek. Jest to chłopiec żywy, inteligentny o bujnej wyobraźni, znajdujący się na przedzie chłopięctwa i wchodzący w okres dojrzałości. Nienawidzi swego ojca, ponieważ dostrzega w nim kłamstwo, fałsz i obłudę, a matkę jako nieszczęśliwą ofiarę tyranji ojcowskiej ubóstwa. Jest jeszcze dzieckiem, ale już jest mężczyzną. By ojca sprowadzić na drogę cnoty i uczynić z niego oswojone zwierzę domowe, urządza szereg głupich kawałów, które dlatego, że są głupie, udają się. Na dobro autora zapisać należy, że nie wprowadził do dramatu całej psychoanalizy z kompleksem Edypowym, lecz problem nienawiści syna ku ojcu potraktował z należyty umiarem, dając nam uzasadnienie, wynikające z charakteru ojca. W samej budowie dramatu następuje jednakowoż przesunięcie punktu ciężkości, całe bowiem nasze zainteresowanie skupia się, jak już powiedzieliśmy, na tragizmie przeżyciu pierwszej miłości ze strony dojrzewającego już chłopca. Dzięki temu cały dramat zawisł niejako w próżni, bo nie wierzymy, by ojciec długo wytrzymał w enocie przy boku nudnawej żony, której prawdziwego oblicza nie dostrzegamy, ponieważ pani Wernicz, grająca rolę matki, ooglebiła ją i nadała jej koloru życia. Ale co nas w tym dramacie uderza, to nienawiść autora do środowiska drobnomieszczanńskiego, to szlachetny patos oburzenia przeciwko rodzinie współczesnej, karmiącej się kłamstwem i obłudą. Autor demaskuje nam to próchno rodzinne z beznadziejną wprost rozpaczą, bo żadnych nie żyjemy iluzji by to szczęście rodzinne, które Stefek sprytnie swoim wywalczył dla matki, długo trwało. Rodzina drobnomieszczanńska skazana jest niejako na zagładę, a nie tej nie potrafi uratować — oto smutny finał tej komedji zropczonego moralisty, który zabawił się w hu-

morystę.

Rzecz niezmiernie trudna do zagrania, bo zawiera różnorodność motywów, a niejasna architektura zezwala na rozmaite interpretacje. — P. Karbowski jako reżyser przygotował utwór Devalla sumiennie, dokonał wnikliwej analizy charakterów głównych osób, całość solidnie zmontował, ale nie dał sobie rady z rozbieżnością motywów, zawartych w samym utworze. Ojciec, matka i syn potraktowani zostali mianowicie realistycznie, przyczem reżyser usiłował wydobyc każdą pointę, wycieniować każde załamienie się charakteru, tak samo realistycznie potraktował reżyser niektóre figury drugoplanowe jak np. służącą, obie kochanki ojca, szefa firmy, w której ojciec pracował, natomiast inne postacie jak kuzynka Walerja, wój Emil Ponstiano ujęte zostały groteskowo. Przedstawienie na tem może zyskało, bo stało się bardziej żywe, ale ucierpiała całość widowiska, która straciła zasadniczy swój charakter.

Z aktorów wysunęła się na pierwszy plan p. Wernicz, której udało się bładą i anemiczną postacią matki ożywić szczerą kwią głębokiego przeżycia, co jest rzeczą tem dziwniejszą, ponieważ — jak wiadomo — utalentowana ta artystka po raz pierwszy w takiej prostolinijnej występuje roli. P. Kulakowski dał nam dosadną, zbyt może rubaszną postać nadętego benecwała w roli ojca. Najmilszem rozczarowaniem była kreacja p. Kondrata, który rolę swą ujął bardzo inteligentnie i był w miarę chłopięcy i w miarę dojrzewającym mężczyzną. Z 15 epizodycznych wymienić należy przede wszystkim p. Romowicz, która stworzyła bajeczny typ kuzynki Walerji, wywołując głośne gaudium widowni groteskowym zabarwieniem swej roli, p. Daszyńska, która była czarującą Nadją oraz p. Kostecką i Starkówną, z panów zaś Modrzewskiego, Turskiego i Wrońskiego, z których dwaj pierwsi również wydobyli ze swych ról elementy groteski. M. K.

LEKARZ DENTYSTA H. BALDINGER

przyjmuje od 9-12 i 5-7

przy ul. PANSKIEJ 14, telef. 158-30
i wykonuje wszelkie roboty w zakresie techniki dentystycznej wchodzące po cenach przystępnych.

KRONIKA

PAŹDZIERNIK

Wschód
słońca
5 m. 26

3

WTORER

13 Tiszri 5694

Zachód
słońca
17 m. 59

Pociąg popularny na mecz

Na zawody piłkarskie Ruchu z Wisłą, które odbędą się w Hajdukach dnia 8 bm. o godz. 14:30, organizuje Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Krakowie przejazd po cenach popularnych z Krakowa do Hajduk dnia 8 bm. Kraków odjazd pociągiem Nr. 442 o godz. 9:05, Hajduki przyjazd poc. Nr. 3523 o godz. 12:33, Hajduki odjazd poc. Nr. 415 o godz. 17:51, Kraków przyjazd poc. Nr. 415 o godz. 20:14. Cena przejazdu tam i z powrotem zł 4.80.

Ograniczoną ilość biletów w ilości 400 szt. sprzedają: PBP. Orbis Rynek Główny, Orbis Plac Kolejowy, Polski Związek Turystyczny ul. Szpitalna, Wagons-Lits-Cook, ul. Sławkowska i Kasa Osobowa na Dworcu Głównym w Krakowie.

Włamanie do biur Akademii Sztuk Pięknych

Nocy onegdajszej niewyśledzeni narazie sprawcy dostali się przez górną część bramy od ul. Paderewskiego, i przez otwarte okno do ustępu na parterze, następnie do biura Akademii Sztuk Pięknych przy Placu Matejki 13, gdzie rakiem rozpruli tylną ścianę kasy ogniobrowej. W kasie znajdowało się 620 zł, których sprawcy, widocznie spłoszeni, nie zdążyli zabrać. Dochodzenia prowadzi Wydział Śledczy.

—o—

— DO UCZESTNIKÓW WYCIECZKI NA KONGRES DO PRAGI. Egzekutywa Organizacji Sjonistycznej wzywa ponownie osoby, które dotychczas nie podjęły swoich dokumentów, złożonych w związku z wyjazdem do Pragi, by to bezwzględnie uczyniły.

— (:) „WSPÓŁCZESNA JUGOSŁAWJA“. Wrażenia z podróży wygłosi poseł dr. T. Dyboski jutro, w środę, o godz. 7 wiecz. w sali Muzeum Przemysłowego. Bilety przy wejściu. Dochód na cele T.O.M.

— CENNA ZGUBA. Kierownik IV. Komisariatu P. P. podkomisarz Stasiak przechodząc przez Mały Rynek znalazł torebkę z gotówką 5 zł 50 gr, i złotym zegarkiem damskim. Właściciel rzeczy te może odebrać w IV. Komisariacie P. P. przy ul. Grodzkiej 65.

— SPROSTOWANIE. W związku z notatką o zbiorce ulicznej, zamieszczonej przed kilku dniami, uważamy za swój obowiązek stwierdzić, że wskutek omyłki drukarskiej nie podaliśmy całej nazwy stowarzyszenia, która brzmić miała: Gemuloth Chasudim Kelalith Kraków XXII, ul. Józefińska 5.

—o—

— (:) PORADNIA SEKSUOLOGICZNA I EUGENICZNA przy ul. Pańskiej 7 udziela porad lekarskich niezamownym osobom. Poradnia czynna jest dla mężczyzn we środy od godz. 6 do 8-mej, dla kobiet w godzinach Poradni Świadomego Macierzyństwa, tj. we wtorki i czwartki od 6-tej do 8-mej wieczór, w piątki od 10-tej do 12-tej rano.

Uczcie się dekorować wystawy!

Kursy dla wszystkich branż.

Gwarantowany skutek. Skromne honorarium. Referencje na żądanie.

Zgłoszenia: Specjalista-dekorator Eug. Schildhaus Kraków XXII, Rękawka 10. Tel. 178-08.

Trze najwybitniejsi przedstawiciele kultury i ducha żydowskiego

SZALOM ASZ,
MORRIS SCHWARTZ,
SIDNEY GOLDYN

stworzyli wielkie dzieło, który porywa i przemawia do duszy każdego człowieka

ONKEL MOZES

Przed rewją 6 października

Bilety na trybuny. Wobec licznych głoszeń oraz osobistych interwencji o bilety na miejsca siedzące na trybunach na 6-go października Komitet Obchodu wyjaśnia, że niema już do dyspozycji wolnych biletów na miejsca siedzące. Natomiast są jeszcze do sprzedania bilety na miejsca stojące po 3 i 2 zł. Po bilety te należy się zwracać wprost do miejsc sprzedaży tj. do Orbisu, Zw. Turystycznego Wagons Lits Cook i sklepu Gazowni m.

Kwatery. Wobec licznych zapotrzebowań na kwatery z okazji zjazdu do Krakowa na uroczystości w dniu 5-go i 6-go października Komitet Obchodu zwraca się jeszcze raz z gorącym apelem do mieszkańców miasta o bezwzględne zgłaszanie wolnych pokoi z łóżkami i pościelą. Zgłoszenia przyjmuje biuro kwaterunkowe Komitetu przy V. Wydziale Magistratu, Ratusz I p. pokój Nr. 25 tel. 103-59.

Odezwa do kupiectwa krakowskiego

(:) W dniu 6-go października Kraków gościć będzie na „Rewji Kawalerji“ Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego oraz Rząd Rzeczypospolitej Polskiej z Czciogodnym Panem Prezydentem Prof. Ignacem Mościckim.

Kupiectwo m. Krakowa zrzeszone w Stowarzyszeniu Kupców i Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej w Krakowie, pomnie swych wielkich tradycji gościnności, winno godnie przyjąć Włodarzy Państwa, i w tym celu Prezydium obu or-

ganizacji wzywa jak najgoręcej całe zrzeszone kupiectwo krakowskie, do odświętnego przybrania sklepów i dekoracji wystaw sklepowych.

Równocześnie celem umożliwienia wszystkim pracującym w handlu wzięcia udziału w uroczystościach „Rewji Kawalerji“, Prezydja Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej i Stowarzyszenia Kupców wzywają wszystkich członków i kupców m. Krakowa do zamknięcia przedsiębiorstw w dniu 6-go października od godziny 10-tej do godziny 14-tej.

Komunikujemy wreszcie, iż w dniach 3-go (wtorek), 4-go (środa), 5-go (czwartek), 6-go (piątek) i 7-go (sobota) bm. w związku z uroczystościami przedsiębiorstwa handlowe wszystkich rodzajów mogą być otwarte do godziny 20-tej.

Stowarzyszenie Kupców w Krakowie.
Krakowska Kongregacja Kupiecka w Krakowie

W czasie monstre-koncertu orkiestr wojskowych na Rynku Głównym w dniu 5 bm. odbędzie się w godzinach wieczornych u wylotu ulic prowadzących do Rynku Głównego zbiórka na Fundusz Budowy Muzeum Narodowego. Zbiórka będzie przeprowadzać młodzież harcerska. Należy się spodziewać, że publiczność krakowska znana ze swej ofiarności nie poskąpi datków na tak wzniosły cel.

Tajemnica defraudacji w Bratniej Pomocy Państwowego Pedagogium w Krakowie

(rg) Przed sądem okręgowym w Krakowie toczyła się wczoraj rozprawa przeciwko Ignacemu Lipińskiemu, studentowi II r. Państwowego Pedagogium w Krakowie i podpor. rez. oskarżonemu o to, że w roku 1932 i 1933 jako prezes Bratniej Pomocy Państwowego Pedagogium w Krakowie sprzeniewierzył z funduszu Bratniej Pomocy kwotę około 1.400 zł, złożoną na książeczkę Pocztowej Kasy Oszczędności w Krakowie, którego brak został ujawniony w kwietniu br. w czasie kontroli księgi kasowej. Na rozprawie oskarżony wykazywał, że nie dopuścił się sprzeniewierzenia powyższej kwoty, lecz wydał te

kwoty częściowo na cele Bratniej Pomocy Państwowego Pedagogium, a częściowo na udzielenie pożyczek członkom Bratniej Pomocy i że szkodę poniesioną przez Bratnią Pomoc Państwowego Pedagogium w całości wyrównał częściowo z własnych funduszy, a częściowo ze zwrotu pożyczek udzielonych kolegom in a swoją „broń ołtarzową“ szereg dowodów.

Sąd rozprawę odroczył celem wzwania świadków. Rozprawie przewodniczył so. dr. Boblewicz, oskarżał prokurator dr. Panek, bronił adw. dr. Pleszowski.

Samobójca — który skradł legitymację

Dnia 9 VIII br. nieznaną osobnik rzucił się pod pociąg jadący z Trzebnicy do Krakowa na terenie gm. Filipowice pow. Chrzanów i poniósł śmierć. Przy denacie znaleziono legitymację na nazwisko Jerzego Więcewicza zam. w Warszawie przy ul. Zawiszy 49, jednak dochodzenia wykazały, że samobójca nie jest identyczny z Więcewiczem, a posiadana legitymację skradł Więcewiczowi w czasie kąpeli w Wiśle

Rysopis: lat około 20, wzrost 150 cm, szczupły, twarz pociągła, bez zarostu, czoło wysokie, oczy niebieskie, brwi jasno-błone, włosy jasno-błone, czesane do góry, długie, nos prosty, usta średnie,

zęby wszystkie w dolnej szczęce drobne, w górnej szersze, uszy duże odstające, ubrany w koszulę sportową koloru popielatego i także spodnie, skarpetki brązowe niciane w deszcz, spodenki kąpielowe trykotowe czarne, półbuty lakierki czarne zniszczone, bez krawatu i narynarki oraz nakrycia głowy. Przy spodniach pasek skórzany z kłamrą nikiową. Dotychczas tożsamość samobójcy nieustalona. Każdy, który wiedział o pochodzeniu denata, proszony jest o podanie wiadomości najbliższemu urzędowi policyjnemu.

SIŁA BIUROWA

władająca językiem polskim, hebrajskim i żydowskim, obznajomiona z samodzielnym prowadzeniem buchalterji, znajdzie zajęcie w poważnej instytucji w Krakowie, Zdolni propagandyści mają pierwszeństwo. — Zgłoszenia z podaniem warunków i opisem dotychczasowej pracy nadsyłać należy do Admin. „Nowy Dziennik“ pod „Sekretarz“.

— (:) SEKCJA KOLARSKA ZKS „MAKKABI“. W niedzielę, 8 bm. o godz. 2:30 w lokalu klubowym Jagiellońska 10 Doroczne Walne Zgromadzenie.

KOMUNIKATY.

— (:) ORG. MŁODE WIZO. Rejestracja oraz wpisy nowych członków, wpisy na kursa jęz. hebr. codziennie między godz. 8-9 wiecz. w lokalu Mikołajska 6.

— HASZACHAR-PRZEDŚWIT. Dziś o godz. 8 wiecz. w lokalu Dietla 81, plenarne zebranie z referatem tow. dr. Bulwy nt. „Faszyzm“.

— HITACHDUT Sarego 7 Dziś we wtorek rozpoczynają się wszystkie kursy hebrajskie.

— AKADEMICKA ORG. SJON. SOCJ. Dziś we wtorek o g. 8-mej wiecz. plenarne zebranie z referatem dra Aleksandra Liebeskinda nt. „U progu nowego roku akademickiego“. Po referacie dyskusja

DYWANY, CERATY, LINOLEUM
A. NUSSBAUM, DIETLA 45

— Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Wzisiaj we wtorek powtórzenie komedji J. Devala „Stefek“, w opracowaniu scenicznym J. Karbowskiego, w premierowej obsadzie. Jutro pierwsze z cyklu uroczystych przedstawień ku uczczeniu 250-lecia wiekopomnych zwycięstw króla Jana Sobieskiego. Odegrana będzie tragedia J. Słowackiego, według Calderona, „Książę Niezłomny“ z dyr. Osterwą w roli tytułowej. W czwartek dnia 5 bm. wieczorem odbędzie się drugie z rzędu uroczyste przedstawienie. Odegrane zostaną fragmenty sceniczne pt. „Cyd“ — napisane przez Stanisława Wyspiańskiego, w opracowaniu dyr. J. Osterwy.

— ODCZYT GEN. BOLESŁAWA WIENIAWY DŁUGOSZEWSKIEGO z okazji Święta Kawalerji odbędzie się w teatrze miejskim im. J. Słowackiego w piątek dnia 6 bm. o godz. 9-tej wieczorem. Dyrekcja teatru podaje do wiadomości, że karty wolnego wstępu urzędowe i prasowe, wydane na przedstawienia teatralne, są w tym dniu na odczyt powyższy nieważne.

— WIECZÓR DYSKUSYJNY O „STEFKU“ DE VALA. W dniu jutrzejszym w środę odbędzie się w Kollegjum Wykładów Naukowych wieczór dyskusyjny, który zagał dr. Wojciech Natanson prelekcją: „J. Deval zropanczony humorysta“. Po czątek o godz. 7 wiecz.

— KONCERT CHÓRU DWA URZĘDNIKÓW GMINY M. KRAKOWA na dochód Budowy Muzeum Narodowego odbędzie się 7 bm. o godz. 8 wiecz. w salach Muzeum Narodowego w Sukienicach. Szczegóły programu w afiszach. Bilety po 1.50 zł w przedsprzedaży w sklepach: Gazowni m. i Elektrowni oraz w Muzeum Narodowym. Przewidziane zwiedzanie Muzeum Narodowego przy nowym oświetleniu elektrycznym jest atrakcją.

— WYSTAWA JUBILEUSZOWA ARTURA MARKOWICZA, zbiorowa Benecjona Cukiermana z Wilna oraz rzeźb Mojżesza Schwannefelda w salonie wystawowym Zrzeszenia Żydowskich artystów malarzy i rzeźbiarzy w Krakowie, Żyd. Dom Akad. Przemyska 3 — otwarta codz. od 11-tej przedpoł. do 4-tej pop.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Wtorek 7:30 wiecz.: „Stefek“.

Środa 7:30 wiecz.: „Książę Niezłomny“.

REPERTUAR KINOTEATRÓW KRAKOWSKICH

ADRIA: „Dzielni wojacy“ (Pat i Patachon).

APOLLO: „Jej Królewska Mość“ (Liljan Harvey, John Boles).

ATLANTIC: „Jego eksceselencja subjekt“ (Bodo, Cwiklińska, Tom).

PROMIEN: „Pogani“ (Ramon Novarro).

SZTUKA: „Zgubny czar“ (Mirjam Hopkins).

SŁONCE: „Ludzie w hotelu“ (Greta Garbo).

SWIT: „Cudotwórcza“ (Sylvia Sydney, Chester Morris i B. Karloff).

WANDA: „Dzieje grzechu“.

UCIECHA: „King Kong“.

GIEŁDA KRAKOWSKA

Kraków, 2. 10. 1933. Akcje utrzymane. Dolar słabiej.

Papiery procentowe: 5-proc. Poż. Konwersyjna 51.25, 4-proc. Prem. Poż. dolarowa 48.10, 3-proc. Poż. budowlana 38.25, 4 i pół proc. l. z. B. Krajowego 47, 4-proc. l. z. B. Krajowego 55, 4-proc. Obligacje Komunalne B. Krajowego 33.50, 4-proc. Obligacje Kolejowe B. Krajowego 33.50.

Zebrań giełdowe przeszło pod znamiem tendencji naogół utrzymanej. Ruch nieco żywszy w szczególności dla papierów procentowych, którymi te dokonano znaczniejszych obrotów po kursach ustalonych. Akcje bankowe, handlowe, przemysłowe prawie w zupełnym zaniechaniu.

Na poglądzie ruch słaby. Płacono 7-proc. Pożyczkę stabilizacyjną dolarową (w odcinkach 100 dol.) 54 dol. za 100.

Waluty i dewizy oficjalnie bez notowania.

Na rynku walutowym w obrotach prywatnych i międzybankowych tendencja słabsza. Zaofiarowanie dolara silniejsze przy nielich zapotrzebowaniu. Nastroj słaby. Usposobienie niepewne. W

Sprawy pocztowe w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Krakowie

(;) Izba przemysłowo-handlowa w Krakowie zwróciła się do Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Krakowie z szeregiem wniosków zmierzających do usprawnienia służby pocztowej w okręgu Izby w nadziei, że znany z energii i zabiegliwości prezes Gotswicki szybko uczyni zadość zgłoszonym postulatom i służbę pocztową telegraficzno-telefoniczną postawi w tut. okręgu na wysokości odpowiadającej wymaganiom życia gospodarczego.

Postulaty te dotyczą zarówno służby telefonicznej, jak i listowej.

Znana wadliwość systemu centrali automatycznej w Krakowie jest przyczyną, że niezależnie od innych usterek urządzenia te zbyt często zawodzą i odmawiają zupełnie połączenia, albo też fałszywie je wykonują.

Długotrwałość wyczekiwania na połączenia telefoniczne z Warszawą jest dowodem, że za mało linii uruchomiono w nowym połączeniu kablowym, a tak samo długotrwałość wyczekiwania na połączenia na linii Kraków—Krynica, oraz Kraków—Rabka—Zakopane, wskazują, że i na tych liniach brak jest dostatecznej ilości przewodów.

Dlatego też Izba zgłosiła wnioski o zarządzanie doprowadzenia centrali automatycznej do należytego stanu oraz uruchomienie większej ilości żył kablowych między Krakowem a Warszawą i odpowiednią rozbudowę wymienionych poprzednio linii uzdrowiskowych.

Niezbędnym warunkiem usprawnienia służby telefonicznej, o ile chodzi o Krynica i Rabkę, jest niezależnie od czynienia zadość powyższym za-

daniom, objawiająca się coraz silniej konieczność rozszerzenia godzin urzędowych Urzędów pocztowych w dziale telefonicznym w obu tych miejscowościach. I tej potrzebie wnioski Izby są, wyraz.

Czyniąc zadość dalszym potrzebom życia gospodarczego, przedłożyła Izba osobny wniosek o energiczne zarządzenie, celem przyspieszenia doręczeń poczty listowej.

Obserwacja komunikacji pocztowo-telefonicznej w stosunkach Krakowa z zagłębieniem raftowym jasielsko-krośnieńskim skłoniła Izbę do zgłoszenia analogicznych wniosków nie tylko do Prezydium Krakowskiej Dyrekcji Poczty i Telegrafów, ale również do pana prezesa Dyrekcji Poczty i Telegrafów we Lwowie, gdyż również zbyt długie wyczekiwanie na połączenia telefoniczne z Jasielmem i Krosnem przemawia za koniecznością pomnożenia linii telefonicznych.

Z prośbą tą połączyła Izba wnioski o usprawnienie obsługi poczty listowej w stosunkach z powiatami jasielskim i krośnieńskim, a zado zwróciła się do pana prezesa lwowskiej Dyrekcji Poczty i Telegrafów z osobnym przedstawieniem w sprawie godzin służby telefonicznej w urzędach pocztowych w Krośnie i zgłosiła wniosek o rozszerzenie ich na cały dzień aż do północy zarówno w dnie powszednie, jak i świąteczne.

Okazywane zawsze przez pana prezesa lwowskiej Dyrekcji Poczty i Telegrafów zrozumienie potrzeb życia gospodarczego uzasadnia nadzieję, że użyje on skutecznego wpływu dla zrealizowania tych tak doniosłych postulatów.

Ohydny napad rabunkowy pod Tarnowem

Tarnów, 2. 10. PAT. W Jastrzębiu k. Ciężkowic pod Tarnowem kilku sprawców dokonało napadu rabunkowego na dom Pechli Baldinger. Bandyci pod presją rewolwerów zrabowali całą garderobę i towary a córkę jej zniewolili. Policja wszczęła energiczne poszukiwania.

STASZNY WYPADEK W CEGIELNI

Tarnów, 2. 10. PAT, W cegielni „Blacha“ k.

Tarnowa przy czyszczeniu kotła robotnik Marjan Kowal doznał w czasie pracy tak silnych poparzeń parą, że formalnie się ugotował, ponosząc śmierć na miejscu.

TARNÓW NA POŻYCZKĘ NARODOWĄ

Tarnów, 2. 10. PAT. Do dnia 2 bm. godz. 5 — 3671 subskrybentów zadeklarowało ogólną sumę 687.000 zł. na Pożyczkę Narodową.

Funt i dolar dalej zniżkują

Londyn 2. 10. (L) Tendencja zniżkowa funta i dolara utrzymuje się na europejskich rynkach dewizowych w dalszym ciągu. Dolar notowano dziś w Londynie 4.78, w Zurychu 3.36 i pół, w Paryżu 16.60 i w Amsterdamie 1.62. Funt angielskiego notowano w Zurychu 16.01, w Paryżu 79.22 i pół i w Amsterdamie 7.70.

Zmiana rządu w Persji

Teheran, 2. 10. PAT. Powodem nagłej zmiany rządu — według miarodajnych informacji:

była następstwem osobistej niechęci szacha do dawnego premiera, który uzurpował sobie zbyt dużo praw w stosunku do osoby panującego. Nowy gabinet ma zwrócić baczną uwagę na sprawy higieny publicznej, co do której szach w ostatnim czasie wyraził swe niezadowolone oraz na sprawy komunikacyjne, szczególnie kolejowe.

(;) NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE EMERYTÓW, emerytek oraz wdów i sierót

po funkcjonariuszach państwowych i samorządowych odbędzie się dnia 8 października 1933 r., o godz. 10 w lokalu Kasyna Powszechnego w Krakowie, Rynek gł. 13, I. p.

Krakowie dolar gotówkowy 5.71—5.73, czek bankowy 5.72—5.79. Bank Polski płacił do godz. 11-tej za dolara 5.76, obniżając do 5.71. Z innych walut Funt szterling 27.40—27.80, Frank szwajcarski 172.75—173.50, Marka niemiecka gotówka 2085—209.50, wyplata 213—213.60.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Warszawa, 2. 10. PAT. Akcje: Bank Polski 79, 73 i trzy czw. stabsza Pożyczki: 3-proc. budowlana 38, 5-proc. konwersyjna 51 i pół, 6-proc. dolarowa 57 i pół, 57, 4-proc. dolarowa 48, 47.80, 48 7-proc. stabilizacyjna 50 i jedna czw., 50 i pół, (50 i trzy czw. drobne).

Dewizy: Belgja 124.60, 124.29, Gdańsk 173.60, 174.03, 173.17, Londyn 27.65, 27.80, 27.50, Nowy Jork telegr. 5.78, 5.82, 5.74, Paryż 34.95, 35.04, 34.86, Szwajcaria 173.05, 173.48, 172.32, Włochy 46.98, 47.21, 46.75, Berlin 212.80 i jedn.

GIEŁDA POZNAŃSKA

Poznańska giełda zbożowa z dnia 2. 10. 1933. Ceny transakcyjne: żyto 375 ton 14 i trzy czw., 30 ton 14.65, 15 ton 14.60, owies 15 ton 13 i trzy czw. Ceny orientacyjne: bez zmiany. Ogólne usposobienie spokojne.

GIEŁDA ZURYCHSKA

Zurych, 2. 10. PAT. Paryż 20.20, Londyn 15.96, Nowy Jork 3.35, Belgja 71.95, Włochy 27.13, Berlin 123.05, Wiedeń 72.01, noty 16.75, Praga 15.31 i pół, Warszawa 57.70, Bukareszt 3.

DOLAR W OBROTACH PRYWATNYCH W WARSZAWIE

Warszawa, 2. 10. W dniu dzisiejszym dolarem obracano po kursie 5.74—5.73 i pół, przy tendencji słabej.

POŻYCZKI POLSKIE W NOWYM JORKU

Nowy Jork, 30. 9. Otwarcie: Długońska 69. Stabilizacyjna 77. Dolarowa 59. Warszawska 43.75. Śląska 44.50. Zamknięcie: Długońska 69. Stabilizacyjna 77. Dolarowa 59. Warszawska nienotowana. Śląska nienotowana. Tendencja utrzymana.

GIEŁDA METALI W LONDYNIE

Londyn, 2. 10. Cynk dost natychm 17 7/8, termin 17 3/16, cyna natychm. 222 5/8—222 3/4, termin 221 1/2—222 5/8, Banka 229 1/2, Straits 229 1/2, ołów natychm. 12 1/16, termin 12 3/16, miedź natychm 35 1/2—35 9/16, termin 35 11/16—35 3/4, Elektrolit 38 3/4—39 1/4.

Inauguracyjne posiedzenie komitetu budowy pomnika Berka Joselewicza

(:) Wczoraj, o godz. 6 popołudniu odbyło się w sali portretowej magistratu krakowskiego inauguracyjne posiedzenie komitetu obywatelskiego dla wybudowania pomnika Berka Joselewicza. Na posiedzenie przybyli liczni przedstawiciele władz krakowskich oraz posłowie, członkowie rady miejskiej oraz przedstawiciele szeregu zrzeszeń i instytucji żydowskich. Wśród przybyłych zauważyliśmy, m. in. prezesa Polskiej Akademji Umiejętności prof. Kostaneckiego, wiceprezidenta miasta Ostrowskiego, starostę powiatowego dra Wnęka, prezesa dyrekcji poczt inż. Gostwickiego, prezesa Izby Przemysłowo-Handlowej p. Epsteina, posłów dra Bogdaniego i dra Szyszki, prezesa Syndykatu Dziennikarzy Krakowskich dra Flacha, dyrektora Komunalnej Kasy Oszczędności p. Dorawskiego, st. radców magistratu Hergeta i Reinera i wielu innych. Z ramienia społeczeństwa żydowskiego przybyli m. in.: prezes Zarządu gminy żydowskiej dr. Rafał Landau, prezes stowarzyszeń Bnej Brith w Polsce dr. Leon Ader i prezes Bnej Brith w Krakowie adw. dr. Szymon Feldblum, radcy miejscy Gottlieb, Freund, dyr. Leopold Spira, dr. Steinberg i szereg innych.

Zebranie zagałę inż. S. Mehl, w serdecznych słowach witając przedstawicieli władz oraz przybyłe osoby, poczem do prezydium wybrano pre-

zesa dra Landaua, starostę dra Wnęka, dra Leona Adera i dra Szymona Feldbluma. Na sekretarza powołano dra Metzgera.

Z kolei wygłosił dłuższe przemówienie inż. **Tobiasz Wexner**, który na wstępie składa wyrazy czci posłowi drowi Thonowi za jego wieloletnią pracę wychowawczą, polegającą na wszczepianiu w serca młodzieży żydowskiej miłości do Palestyny, połączonej z miłością synowską dla Polski. W wyniku jego to nauk stoimy dziś u progu uczczenia dzieła prostego Żyda polskiego, przywiązanego do Polski całą duszą. Dzisiejsza młodzież żydowska, żołnierz żydowski i żydowski oficer pragną dziś podjąć sztandar opuszczony przez ginącego Berka Joselewicza. Oficer żydowski chce nieść go wysoko wśród ludu żydowskiego i wskazać mu hasła pracy państwowej, które nas złączą w jeden granitowy pierścień obrony na straży granic Rzeczypospolitej.

Po dokonaniu wyboru Zarządu, złożonego z dwunastu osób, wygłosili przemówienia pp. starosta dr. Wnek, poseł prof. Szyszka, major Milli, wiceprezes związku strzeleckiego w Krakowie oraz dr. Molkner, jako przedstawiciel Związku Inwalidów żydowskich.

W podniosłym nastroju zebranie zostało zamknięte.

Marz. Piłsudski zaproszony oficjalnie do Moskwy?

Warszawa, 2. 10. „Prager Presse“ donosi na podstawie informacji z Moskwy, że marsz. Piłsudski uda się z wiosną do Moskwy na oficjalne zaproszenie rządu sowieckiego.

Paul-Boncour przybędzie do Polski

Warszawa, 2. 10. W rozmowie z dyrektorem „Iskry“ Ścieżyńskim, francuski min. spraw zagr. Paul Boncour oświadczył, że przybędzie wkrótce do Polski. Przyjazd jego nastąpi w niedalekim czasie i będzie nosił już zupełnie oficjalny charakter.

Nieszczęśliwy wypadek przy pracy

(:) Królewska Huta. 2. 10. PAT. Wczoraj w walcowni huty „Falva“ miał miejsce tragiczny wypadek. Z nieustalonej przyczyny nastąpiło krótkie spięcie. Powstał pożar, a od buchających płomieni zajęło się ubranie na monterze Jerzym Korzekwie, zatrudnionym przy czyszczeniu urządzeń elektrycznych. Monter doznał tak ciężkich poparzeń, że w kilka godzin potem zmarł. Drugi monter, Müller, stojący opodal doznał bardzo silnych poparzeń i w stanie ciężkim odwieziony, został do szpitala.

Tajemnicze zwłoki w Dunaju

Wiedeń, (PAT) „Der Morgen“ donosi, że dnia 28 września wyłowiono z Dunaju w pobliżu Heinbach zwłoki mężczyzny w wieku od 30—40 lat. Oględziny lekarskie stwierdziły liczne obrażenia i rany pochodzące niewątpliwie od torturowanego zmarłego. Istnieją poszlaki, że zmarły pochodził z Norymbergi i padł ofiarą wyrafinowanego morderstwa politycznego.

Żydowski klub BBWR

„Robotnik“ donosi:

„Dowiadujemy się, iż pod naciskiem pewnych odłamów konserwatywno - klerykalnych w „sanacji“, żydowscy posłowie zasiadający w BB., mają zostać wyodrębnieni z ogólnego klubu i mają utworzyć oddzielny żydowski klub BB.

„Sanacja“ liczy się z tem, że po wyeliminowaniu Żydów z „sanacji“, nastąpi przyływ elementów z północnej endecji.

Wśród posłów żydowskich z BB. zamiar ten wywołał „przygnębiające wrażenie“.

Striblingowi amputowano nogę

(:) Nowy Jork. 2. 10. (R) Bokser amerykański Stribling uległ w Macon, w stanie Georgja, wypadkowi samochodowemu, podczas którego doznał zmiążdżenia lewej nogi. Przewieziono go do szpitala, gdzie musiano mu nogę amputować.

(:) Warszawa. 2. 10. Sin. Kwestja rozłożenia wpłat na pożyczkę narodową przez subskrybentów ze świata pracowniczego na 10 rat została rozważona przez min. skarbu i w najbliższych dniach należy oczekiwać odpowiedniego rozporządzenia wykonawczego min. skarbu.

(:) Lokalny Komitet Pożyczki Narodowej w Krakowie zwraca się z gorącym apelem do tych obywateli miasta, którzy dotąd nie subskrybowali Pożyczki Narodowej, względnie subskrybowali stosunkowo za małe kwoty, aby spełnili swój obowiązek i bezzwłocznie spieszyli do placówek subskrypcyjnych celem zasubskrybowania Pożyczki Narodowej.

— OSTRZEŻENIE! Zdarzają się obecnie bardzo częste wypadki oszustwa, że zamiast znanych piw podają Wam bezwartościowe piwo po tej samej cenie. Zwracając baczną uwagę, nie dajcie się oszukiwać.

Nowa taryfa i ustawa celna

(:) Z dniem 11 października br. wchodzi w życie nowa taryfa celna, która, mając bardzo rozbudowany system ulg celnych, połączona z oba daleko idące zmiany i inowacje, zarówno na rynku wewnętrznym, jak i w zakresie kształtowania się naszych stosunków handlowych z zagranicą. Nowa taryfa wprowadza na szereg artykułów o charakterze luksusowym lub półluksusowym i naogół na liczne artykuły nie pierwszej potrzeby cło znacznie wyższe, nieaz kilkakrotnie wyższe od cła dotychczas obowiązującego.

Wraz z wejściem w życie nowej taryfy celnej nastąpi obniżenie opłat manipulacyjnych i obowiązywać zacznie rozporządzenie wykonawcze o ulgach celnych na czas przejściowy przy przywozie szeregu artykułów przemysłowych z zagranicy. W odniesieniu do niektórych grup towarów przedłużone będą obowiązujące dotychczas stawki celne. Rozporządzenie to ma ułatwić czynnikom miarodajnym przeprowadzenie rokowań handlowych, z państwami zainteresowanymi w przywozie swych wyrobów do Polski. Dotyczy to przede wszystkim Francji, gdzie toczą się już od kilku tygodni pertraktacje, mające za cel zawarcie traktatu handlowego na miejsce obowiązujących obecnie umów konwencyjnych. Rozpoczęte też zostały rokowania handlowe, ze Szwajcarią, które mają na celu ułatwienie całości spraw kontyngentowych i celnych w handlu polsko-szwajcarskim. Przerwane chwilowo rokowania handlowe z Czechosłowacją mają być wznowione już w najbliższych dniach. Jak słychać, listy żniżek celnych w traktatach z Czechosłowacją i Francją ulegną redukcji a to wobec wybitnie skurczonych naszych możliwości wywozowych na te rynki i słabych widoków uzyskania większych postępów od wspomnianych państw.

Szczególnie doniosłą dla Polski jest sprawa uregulowania stosunków handlowych z Anglią, która stanowi najważniejszy rynek zbytu dla naszych towarów, szynki i innych produktów żywnościowych. Obowiązująca dotychczas umowa handlowa z W. Brytanią opiera się tylko na klauzuli największego uprzywilejowania i zawarta była w r. 1923, w którym to okresie Anglja i odwołał zasadom liberalnej polityki handlowej. Od tego czasu stosunki gruntownie się zmieniły i do tej zmienionej sytuacji musi się przystosować ówczesny rokowań, które zostaną podjęte w połowie października br. Rokowania mają być zakończone zawarciem traktatu o charakterze wybitnie taryfowym i dostosowanym do nowych noem celnych.

Przygotowane są też obecnie rozporządzenia wykonawcze o zakazach przywozu, o żniżkach celnych traktatów i umów niewypowiedzianych lub nowozawartych, o postępowaniu celnym itd., które mają być ogłoszone dnia 1 października.

czyli w dzień wejścia w życie nowej taryfy celnej. W związku z nowelizacją rozporządzenia o zakazach przywozu nastąpi komasacja list i stowarzyszenia zostaną podstawy prawne dla stosowanego od pewnego czasu systemu kompensacyjnego.

Łącznie z nową taryfą celną zostanie ogłoszone nowe, dostosowane do warunków polskich, prawo celne. Nowa ustawa celna ma na celu unifikację dotychczas obowiązującego ustawodawstwa celnego, różnego dla każdego z byłych zaborów. Dotychczas niejednokrotnie przepisy wykonawcze wydane przez ministra skarbu należało zmieniać wskutek wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego, który uchylał decyzje władz celnych, wydane na podstawie tych przepisów naskutek ich niezgodności z przepisami jednego z ustawodawstw celnego (prawiała wiele trudności zarówno władzom celnym i ministerstwu skarbu, jak i sferom zainteresowanym).

Wśród przepisów, stanowiących nowość w naszym ustawodawstwie celnym są postanowienia, które przyniosą korzyść życiu gospodarczemu i ułatwią procedurę celną zarówno władzom, jak i zainteresowanym. Do takich należy zaliczyć przede wszystkim przepis o wstępnej rewizji celnej. Nowa ustawa celna przewiduje też, że zakazy przywozu i wywozu wydawane będą w razie potrzeby przez radę ministrów (ponijając towary, będące przedmiotem monopoli państwowych, gdzie odnośnie uprawnienie przysługiwać ma ministrowi skarbu). Termin wejścia w życie nowej ustawy celnej przewidziany jest dopiero za rok, w ciągu którego mają być w całości przeprowadzone i łącznie ogłoszone wszystkie rozporządzenia wykonawcze.

Nowa ustawa celna ma charakter wybitnie ramowy, przy czem przewidziane są tylko nocnictwa dla ministerstwa skarbu w szeregu kwestyj istotnych, które właściwie powinny być dokładnie ustalone już w tekście ustawy. Dla złagodzenia tego stanu rzeczy przepisy wykonawcze zmierzają do jaknajdalej idącego precyzowania i unikania dowolności. Przewidziany jest możliwość ścisły podział kompetencji ze szczególnem uprzywilejowaniem pierwszej instancji czyli urzędów celnych. Ponadto ma nastąpić odciążenie drugich instancji, czyli dyrekcji ceł od czynności pomocniczych i wzmocnienie ich funkcji kontrolnych przy jednoczesnem powiększeniu ich liczby oraz ograniczeniu pewnych innych kompetencji na rzecz urzędów celnych i ministerstwa skarbu.

W ten sposób nowa ustawa i taryfa celna taryfują się bardzo ważnym instrumentem dla naszej polityki gospodarczej, która w zakresie naszego handlu zagranicznego ma do spełnienia dościsłe zadania.

POSAD POSZUKUJA

W DROGERJI poszukuje praktyki. Łask zgłoszenia pod „Absolwent gimnazjalny” do Adm. „Nowego Dziennika”. 1950g

ZA OBIADY lub mieszkanie udzieli lekcji w zakresie gimnazjalnym lub szkoły ludowej. — Zgłoszenia pod „Początki hebrajskiego” do Adm. „Nowego Dziennika”. 1953g

LOKALE

DO WYNAJĘCIA 3 lokale handlowe i piwnice. Wiadomość dozorca Stradom 27. 3935kr

ŚRÓDMIEŚCIE mieszkanie 2 pokoje, kuchnia, komfort do wynajęcia. Wiadomość Posaelska 9. 3936kr

POSZUKUJĘ POKOJU umeblowanego z częściami utrzymaniem w okolicy „Sebastjana”. — Zgłoszenia telefoniczne nr. 162-73. 1952g

ROŻNE

GORSETY, BIUSTNIKI pasy lecznicze i wszelkie naprawy w zakresie gorsciarstwa wchodzi ce wykonuję: Kraków Dietla 33. I. p. pracownia „Lady” właścicielki Regina Wolf-Halberstamowa i Ceška Eichenbaum. 1849kr

DYWANY ręczne kilimy „DYWAN” Kraków Kingi 9, filja Szewska 4 Naprawa, czyszczenie strzyżenie, prostowanie. 2528kr

TALMUD tekst z tłumaczeniem niemieckim — roczniki „Ost u. West” i inne dzieła — tanio do sprzedania. Wiadomość Kraków, Mostowa 8 — sklep 3. Tel. 119-05. 3825kr

Mój Pan jest bogaty, bo wygrał Zł. 300.000.—

w największej w Polsce kolekturze
J. WOLANOW, WARSZAWA
Marszałkowska Nr. 154 (róg Królewskiej)
Każdy może zdobyć wielki majątek — należy tylko kupić los w kolekturze J. WOLANOW.
Cena 1/4 Zł. 10.—, połówki Zł. 20.—, całego losu Zł. 40.—
Zamiejscowym wysyła się natychmiast po wpłaceniu należności do P. K. O. Nr. 12.814.
Uwaga! W związku z bardzo korzystną zmianą planu gry wysyłamy każdemu prospekty zupełnie darmo.

Maszyny do pisania, rachowania, powielacze, naprawia, czyści, konserwuje — mechanik specjalista

Edward Absler

Kraków, św. Gertrudy 12. Telefon 109-05

KEREN HAJESOD

związka budżet odbudowy Palestyny

Deklarujcie na

KEREN HAJESOD

NAUKA I WYCHOWANIE

3 SŁOWA pamiętać: „KURSY HANDIOWE FEINBERGA” (Starowiślna 28). 3622x
LEKCJE ANGIELSKIE GO rozpoczynamy.

ABSOLWENTKA W. S. H. SLUCHACZKA prawi poszukuje posady mundantki względnie innego zajęcia biurowego. Łaskawe zgłoszenia w Adm. „Nowego Dziennika” sub „III r.” 1951g

„SZKOŁA JĘZYKÓW” prof. Friedländera, Sargego 1. Wpisy codziennie 7—8.

NAUKĘ JĘZYKÓW angielskiego, francuskiego, niemieckiego, włoskiego w instytucie Ansona — Kraków Szewska 17, — rozpoczają można każdej chwili. — Zamiejscowym wysyłamy znakomite samouczki „Argus”, zastępujące w zupełności nauczyciela. — Żądać prospektów. 3918kr

ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO, NIEMIECKIEGO, uczcie się w Instytucie Ansona, Kraków, Szewska 17. Osobne kursa dla początkujących i zaawansowanych. Konwersacja, gramatyka, literatura, korespondencja. Miesięcznie 8 złotych. Instytut Ansona istnieje od lat 28 i jest jedyną szkołą języków w Krakowie, która rozporządza nauczycielami o pełnych kwalifikacjach naukowych, posiadającymi dyplomy akademickie. Nauka języków w Instytucie Ansona zastępuje pobyt zagranicą. Zamiejscowym wysyłamy samouczki „Argus” oparte na znakomitej metodzie Ansona, umożliwiające naukę bez pomocy nauczyciela. Dla słuchaczy uniwersytetu specjalne kursa praktyczne, czytanie tekstów starych, gramatyka historyczna, fonetyka. 3895kr

Reklama dźwięgnia handlu

Bojkotujemy towary niemieckie!

Panowie! Ładujcie tylko wazochwałowej sławy prezerywatywy „VERA”, wyrabiana z najlepszej i trwałej gumy higienicznej. Nagrodzona złotymi medalami. Do nabycia w firmie L. URBACH, Kraków, KRAKOWSKA L. 7 (w ścianie) Wysyłka dyskretna. Cena za 1 tusz Zł. 2.—, 3.— i 4.—. 3700

Niedoścignione OSTRZE do golenia,

wszędzie do nabycia.

Główny skład:

Kraków, Wiślna 6, Drogerja. 3828kr

ETYKIETY FIRMOWE

jedwabne, półjedwabne oraz bawełniane dla fabryk konfekcji, bielizny, obuwia, salonów modniarskich, krawieckich i t. p.

poloca: B. Ohrenstein, Kraków XXII., Kalwaryjska 79

Kurs bieliźniarsko-krawiecki

w szkole zawodowej dla dziewcząt żydowskich „Ognisko Pracy” w Krakowie, ul. Stolarska 15. I. p., rozpocznie się dnia 2. X. br. o godz. 3 30 popoł. Osoby zainteresowane zechcą zgłosić się w kancelarii szkoły po bliższe informacje w sprawie materiałów i przyborów do szycia do dnia 28 bm. — Tel 158—21.

Spółeczne Biuro Pośredn. Pracy w Krakowie

urzęduje od 1 października br. z wyjątkiem sobót między 3—6 popołudniu w lokalu Stow. „Wizo” ul. Mikołajska 6, I. piętro. — Telefon 156-42. 3900kr

TOW. UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIU

Stan ubezpieczeń z końcem roku 1931:

3 1/2 miljarða złotych

Ilość ubezpieczonych: 836.664

Wpływ Premij za rok 1931:

235 milionów zł.

Srodki gwarancyjne:

594 milionów zł.

Wypłaty ubezpieczonym w roku

1931: **54.2 milj. zł.**

» FENIKS «
WE WIEDNIU

FILJALNE DYREKCJE:

Kraków, ulica Basztowa 15 (wejście od Rynku Kleparsk.)

Lwów, Plac Marjacki L. 7.

Filja

Bielsko, ulica Kolejowa L. 3

Ekspozytura

Cieszyn, ulica Głęboka L. 15

ODDZIAŁ K. K. L. na Zach. Małopolskę i Śląsk:

Kraków, Basztowa 15 (wejście od Rynku Kleparskiego)

PRENUMERATA: w Krakowie na prow. miesięcznie Zł. 600 kwartal. Zł. 1800
w Krakowie z odnośnem do domu „ „ 6'28 „ „ 19'50
Na prowincji z przesyłką pocztową „ „ 6'60 „ „ 19'80
Zagranicą z przesyłką pocztową „ „ 10'00 „ „ 30'00
NOWY DZIENNIK wychodzi codziennie także w w. 12'00. — Za zastr. fenie miesięca dołącza się 25%

OGŁOSZENIA. Podstawa obliczeń jest 1 rzłimec wiedzny lamie. — Strona z tekstem i nadesłaniem ma 6 linij po 74 młm. — Strona za tekstem 6 linij po 37 młm. — Najmniejsze ogłoszenia drobne liczymy za 10 słów. CENY w złotych: 1 strona 1'25. — Tekst 1'— Nadesłane 0'75. — Za tekst 0'25. — Drobne od słowa 0'20. Dla poszukujących pracy 0'10. — Czałek 0'12'50. — Za zastr. fenie miesięca dołącza się 25%